

BLEFJELL VANN OG AVLØPSSSELKAP AS
Postboks 43
3621 LAMPELAND

Saksbehandler, innvalgstelefon
Mabel Katrine Trovum, 22003589

Vedtak om tillatelse etter forurensningsloven for Blefjell Vann- og Avløpsselskap AS til utslipp av kommunalt avløpsvann fra del av Søndre Blefjell tettbebyggelse i Flesberg kommune

Statsforvalteren i Oslo og Viken fatter vedtak om tillatelse for Blefjell Vann- og Avløpsselskap AS til utslipp av kommunalt avløpsvann fra del av Søndre Blefjell tettbebyggelse i Flesberg kommune. Tillatelsesdokument med vilkår følger vedlagt.

Tillatelsen erstatter tidligere tillatelser gitt av Flesberg kommune den 19.10.2006 og 09.09.2010. Tillatelsen forutsetter at utslippspunkt for rensert avløpsvann flyttes til Ådaleselva innen 01.10.2025.

I tillatelsen er det gitt dispensasjon fra krav i forurensningsforskriften § 14-6, § 14-11, § 14-12 og § 14-13. Dispensasjonene er gyldige til 19.01.2029. Deretter skal minstekravene i forurensningsforskriften kapittel 14 overholdes.

Statsforvalteren varsler vedtak om gebyr på kr. 194 600,- for behandling av saken. Kommentarer til varselet om fastsettelse av gebyrsats kan sendes Statsforvalteren innen 3 uker.

Vedtak om tillatelse kan påklages av berørte parter eller andre med rettslig klageinteresse innen 3 uker.

Statsforvalteren i Oslo og Viken viser til søknad mottatt første gang 21.12.2021 fra Asplan Viak AS, på vegne av Blefjell Vann- og Avløpsselskap AS (heretter: BLEVA). Det søkes om midlertidig tillatelse etter forurensningsloven til utslipp av kommunalt avløpsvann fra del av Søndre Blefjell tettbebyggelse i Flesberg kommune. Vi viser også til revidert søknad mottatt 13.06.2023, samt søknad om midlertidig dispensasjon fra forurensningsforskriften § 14-11, datert 31.05.2023. Vi viser også til øvrige dokumenter i saken.

Bakgrunn

Ådalen avløpsrenseanlegg er et privat avløpsrenseanlegg som eies og driftes av BLEVA. Anlegget behandler i dag avløpsvann fra deler av Søndre Blefjell tettbebyggelse.

Ådalen avløpsrenseanlegg ligger innenfor Søndre Blefjell tettbebyggelse. Tettbebyggelsen har et samlet utslipp av kommunalt avløpsvann større enn 2 000 pe (BOF₅) til ferskvann. Denne tettbebyggelsen er dermed regulert etter forurensningsforskriften kap. 14 med Statsforvalteren som forurensningsmyndighet. Statsforvalteren er forurensningsmyndighet for alle anlegg med utslipp større eller lik 50 pe (BOF₅) innenfor tettbebyggelsen. Vi viser i denne forbindelse til brev fra Flesberg kommune den 19.01.2022 om endring av forurensningsmyndighet fra kommunen til Statsforvalteren. Innenfor Søndre Blefjell tettbebyggelse ligger det mange mindre private avløpsrenseanlegg. Ådalen avløpsrenseanlegg vil derfor kun motta avløpsvann fra en del av tettbebyggelsen.

Størrelsen på og detaljert utbredelse av tettbebyggelsen er ennå ikke fastlagt av Flesberg kommune, men dette vil fremkomme av en overordnet VA-plan som kommunen skal utarbeide. På grunn av usikkerhet knyttet til konklusjoner i en fremtidig overordnet VA-plan, hvilke hytteområder som kan/skal tilknyttes Ådalen renseanlegg og fremtidige rensekraft som følge av EUs forslag til nytt Avløpsdirektiv, søkes det i første omgang om tillatelse med dispensasjoner fra krav i forurensningsforskriften kapittel 14.

BLEVA har i dag to tillatelser gitt av Flesberg kommune etter forurensningsforskriften kap. 13, datert 19.10.2006 og 09.09.2010. Tillatelsene har til sammen en ramme på 600 hytter og 1 800 pe (BOF₅).

Søknad

Asplan Viak søker, på vegne av BLEVA, om midlertidig utslippstillatelse for Ådalen avløpsrenseanlegg i Flesberg kommune. BLEVA sitt avløpsrenseanlegg ligger innenfor Søndre Blefjell tettbebyggelse. Tettbebyggelsen har et samlet utslipp av kommunalt avløpsvann større enn 2 000 pe (BOF₅) til ferskvann. Denne tettbebyggelsen er dermed regulert etter forurensningsforskriften kap. 14 med Statsforvalteren som forurensningsmyndighet.

Ådalen avløpsrenseanlegg har vært i drift siden 2008, og består i dag av et infiltrasjonsanlegg med mekanisk-biologisk forbehandling. Infiltrasjonsanlegget skal utvides i 2024, slik at det får samme kapasitet som det biologiske forrensetrinnet, det vil si 350 m³/døgn eller tilsvarende 3 000 pe (BOF₅).

Det søkes en midlertidig tillatelse til utslipp fra del av Søndre Blefjell tettbebyggelse, med samlet tilført avløpsmengde på 3 000 pe (BOF₅) i maksuke. Den midlertidige tillatelsen skal gjelde for avløpsrenseanlegget med det utvidede infiltrasjonsanlegget, frem til det avgjøres hvorvidt det skal bygges et nytt større hovedrenseanlegg i Ådalen.

Det er flere momenter som gjør det usikkert hvorvidt det vil være aktuelt med et større hovedrenseanlegg i Ådalen. Blant annet er EUs Avløpsdirektiv under revidering, og endringene vil ta tid å innarbeide i norsk regelverk. Videre skal Flesberg kommune utarbeide en overordnet VA-plan for Blefjell, som kan forventes ferdig tidligst i løpet av to år. Konklusjoner og føringer i denne planen vil være avgjørende for hvordan Ådalen avløpsrenseanlegg skal utvikles i fremtiden. Videre er BLEVA i en prosess med å undersøke hvordan akkreditert prøvetaking kan innføres ved Ådalen avløpsrenseanlegg. BLEVA ønsker i utgangspunktet å kunne videreføre løsningen med infiltrasjonsanlegg, da dette er godt tilpasset den store variasjonen i tilførsel av avløpsvann, som er typisk for hytteområder. Dersom det ikke lar seg gjøre å finne en akkreditert løsning for prøvetaking

ved det eksisterende avløpsrenseanlegget, vil det være behov for en ombygging av anlegget som estimeres ferdigstilt tidligst i 2029.

I perioden frem til dette er det behov for en utvidet utslippstillatelse for anlegget. Det søkes om dispensasjon fra kravene i forurensningsforskriften § 14-6, § 14-11, § 14-12 og § 14-13 i denne perioden.

Avløpsnettets tilknyttet Ådalen avløpsrenseanlegg, er bygd ut fra 2006 frem til 2023. Avløpsnettets består kun av separatsystem. Det er ikke påvist noe tap eller lekkasjer på avløpsnettets. Andelen fremmedvann som tilføres avløpsnettets er anslått tilnærmet null. Det beskrives at det ikke har forekommet overløp fra interne pumpestasjoner på avløpsrenseanlegget eller pumpestasjoner på avløpsnettets de siste fem årene.

Renset avløpsvann fra Ådalen avløpsrenseanlegg renner etter infiltrasjon ut gjennom et skogsområde og ned til Delesbekken, og videre ut i Beinsvatnet. Beinsvatnet har utløp til Beinsvasselva, som renner ut i Numedalslågen. I søknaden er det beskrevet at analyseresultater fra Delesbekken viser en endring fra tilstandsklasse svært god for nitrogen oppstrøms, til svært dårlig for nitrogen nedstrøms. Dette antas å ha sammenheng med nitrogenutslipp fra Ådalen avløpsrenseanlegg. For parameterne fosfor og begroingsalger er Delesbekken i tilstandsklasse svært god. Beinsvatnet er i tilstandsklasse svært god for alle analyseparametere.

Det angis videre at ifm. innføring av akkreditert prøvetaking vil rensed avløpsvann etter prøvetaking bli overført til infiltrasjon i en grusforekomst som har avrenning til Ådalselva, alternativt føres det rensede avløpsvannet i rør ut i Beinsvatnet, for å avlaste Delesbekken.

Høring

Statsforvalteren i Oslo og Viken sendte 08.12.2023 søknaden på høring til berørte parter, offentlige organer og myndigheter og organisasjoner som ivaretar allmenne interesser. Søknaden ble også lagt ut på Statsforvalteren sine nettsider samt kunngjort i Laagendalsposten. Vi mottok tre høringsinnspill. Nedenfor gjengis en oppsummering av høringsinnspillene og BLEVA sine kommentarer til disse.

Mattilsynet

Mattilsynet ser positivt på at en overordnet VA-plan for Blefjell skal legges til grunn for videre utvikling av fjellområdet. Et godt kunnskapsgrunnlag er avgjørende for langsiktige gode løsninger for både drikkevann og avløp. Ut fra dokumenter som følger søknaden har Mattilsynet ingen innvendinger til at det innvilges midlertidig tillatelse, men ønsker å bli orientert videre i planprosessen.

Flesberg kommune

Flesberg kommune informerer i sin uttalelse om at de har gitt tillatelse etter plan- og bygningsloven til utvidelse av infiltrasjonsområdet tilknyttet Ådalen avløpsrenseanlegg, datert 12.06.2022. Angående hovedplan for vann og avløp, skriver kommunen at de selv vil bruke planen som et styringsverktøy, men at under privat eie må anleggseiere selv ta ansvar for å samarbeide og ta beslutning på hvilken investering som lønner seg mest på sikt. Videre opplyser kommunen om at BLEVA har levert søknad etter vass- og avløpsanleggslova om privat eierskap. Kommunen skriver også at de private avløpsrenseanleggene innenfor Søndre Blefjell tettbebyggelse selv er ansvarlige for å finne ut av eget anleggs levedyktighet etter krav gitt i forurensningsforskriften kapittel 14. Kommunen uttaler videre at eldre mindre renseanlegg bør tilknytte seg til et større renseanlegg, slik

som Ådalen renseanlegg. Kommunen mener også det er naturlig at BLEVA tar sikte på å kunne ta imot alt avløpsvann innenfor allerede utstrakt ledningsnett og de regulerte områdene som tilhører denne delen av Søndre Blefjell. Videre skriver kommunen at Ådalen renseanlegg ligger under arealformålet masseuttak i kommunedelplanen for Blefjell og at reguleringsplan for utvidelse av Ådalen renseanlegg er under behandling. Den midlertidige søknaden er imidlertid ikke avhengig av denne omreguleringen.

Turid og Arne Gustafson

Turid og Arne Gustafson er grunneiere i området rundt Beinsvatnet. De protesterer på det sterkeste mot at det skal skje en økning av utslippet fra Ådalen renseanlegg til Delesbekken og Beinsvatnet. De skriver at området rundt Beinsvatnet er et gammelt hytteområde med hytter liggende tett inntil vannet. De fleste av hyttene har Beinsvatnet som eneste rentvannskilde. Videre trekker grunneierne frem at på 1970-tallet ble det av kommunen innført strengere regler for utslipp fra hyttene, med gråvannsfiler for utslippsvann og lukkede toalettløsninger. Som resultat av dette er området blitt et unikt rekreasjonsområde med bading, fiske mm. Avslutningsvis påpeker grunneierne at næringsinteresser i forbindelse med mye hytteutbygging ikke kan resultere i at gode eksisterende områder blir ødelagt.

Søkers kommentarer til høringsuttalelsene

Asplan Viak har i brev datert 17.01.2024 kommentert høringsuttalelsene på vegne av BLEVA.

Angående Mattilsynets høringsuttalelse kommenterer Asplan Viak at BLEVA har god kontroll på felles vannverk, gruppeløsninger for vann mv. innenfor sitt rensedistrikt, og har kartlagt en større potensiell grunnvannsforekomst i dalbunnen som på sikt skal undersøkes videre og som kan utvikles til en fremtidig hovedvannkilde for Søndre Blefjell.

Til Flesberg kommune sin høringsuttalelse skriver Asplan Viak at de tolker kommentarene til kommunen som positive innspill til en midlertidig utslippssøknad. Kommunen har gitt byggetillatelse til en utvidelse av infiltrasjonsanlegget og reguleringsplanen for videre utvidelse er under behandling. Videre uttaler kommunen at de ser for seg at Ådalen renseanlegg kan bli et fremtidig hovedrenseanlegg for Søndre Blefjell.

Til grunneiere Turid og Arne Gustafson sin uttalelse, kommenterer Asplan Viak at prøvetaking av vassdragene i 2021 til 2023, viser at både Ådalselva og Beisvatnet er i tilstandsklasse svært god for fosfor, nitrogen og begroingsalger. Den eneste påvirkningen fra renseanlegget som er registrert er høyt nitrogeninnhold i Delesbekken, som ellers er i god/svært god tilstand. Dette tilsier at Ådalen renseanlegg fungerer svært godt og at Ådalselva ikke er påvirket i nevneverdig grad. Det foreligger heller ingen indikasjoner på at Beinsvatnet er påvirket av rensed avløpsvann eller er i ferd med å bli ødelagt av utbygging av fjellområdet. Videre påpeker Asplan Viak at det ikke fremkommer av høringsuttalelsen om Beisvatnet blir brukt til drikkevann i dag, og at det tolkes som om det sannsynligvis er slik at hytteiere rundt Beinsvatnet som ikke har etablert borebrønner som drikkevannskilde, benytter Beinsvatnet til annet forbruksvann. Videre skriver Asplan Viak at overflatevann i utbygde områder på generelt grunnlag ikke er å anse som godkjent drikkevannskilde, uten fullverdig vannbehandling. Beinsvatnet har et stort nedbørfelt, og med de lave verdier av fosfor og nitrogen som er påvist ved vassdragsundersøkelser vurderer Asplan Viak det som sannsynlig at Beinsvatnet tilfredsstillende kravene til svært god eller god badevannskvalitet. Videre er ikke Asplan Viak kjent med at det finnes analyser på tarmbakterier i Beinsvatnet, men de skriver at dokumentasjon av bakterieinnhold i Beinsvatnet kan legges inn i overvåkningsprogrammet som BLEVA har for overflateresipienter i Søndre Blefjell (med hovedvekt på Beinsvatnet, Ådalselva og

Delesbekken). En utvidelse av infiltrasjonsanlegget i Ådalen vurderes ikke å ha negative konsekvenser for vannkvaliteten i Beinsvatnet, ut over en svak økning for nitrogen og fosfor. Dette er tidligere redegjort for i den midlertidige utslippssøknaden, skriver Asplan Viak.

Statsforvalterens vurdering

Generelt

Når forurensningsmyndigheten avgjør om tillatelse skal gis og fastsetter vilkårene etter § 16, skal det legges vekt på de forurensningsmessige ulemper ved tiltaket sammenholdt med de fordeler og ulemper som tiltaket for øvrig vil medføre.

Etter naturmangfoldloven § 7 skal prinsippene i lovens §§ 8 til 12 legges til grunn som retningslinjer ved utøving av offentlig myndighet. Disse rettsprinsippene omfatter vurdering i forhold til kunnskapsgrunnlaget, «føre-var-prinsippet», samlet belastning, miljøforsvarlige teknikker og at kostnader bæres av tiltakshaver.

Det er virkningene av den omsøkte virksomheten på det aktuelle stedet som er vurdert. Dersom virksomheten senere ønsker å flytte virksomheten må det derfor søkes på nytt for den nye lokaliseringen.

Lovgrunnlag og myndighet

Aktuell virksomhet krever tillatelse etter forurensningslovens bestemmelser, jf. forurensningsloven § 11, jf. § 16, og forurensningsforskriften § 14-4.

Forurensningsforskriften kapittel 14 gjelder for utslipp av kommunalt avløpsvann fra tettbebyggelse med samlet utslipp større enn eller lik 2 000 pe (BOF₅) til ferskvann. Dette følger av § 14-1. Tettbebyggelse er definert i kapittel 11 om generelle bestemmelser for avløp, og § 11-3 bokstav k. Avgrensningen av tettbebyggelse er uavhengig av kommune- og fylkesgrenser. Dersom avløpsvann fra to eller flere tettbebyggelser samles opp og føres til ett felles renseanlegg eller utslippssted, regnes tettbebyggelsen som én tettbebyggelse.

Statsforvalteren har behandlet saken som rett forurensningsmyndighet for utslipp av kommunalt avløpsvann fra større tettbebyggelser, jf. forurensningsforskriften § 14-3 og rundskriv T-3/12.

Forurensningsforskriften kapittel 14 utgjør de minstekrav, som følger av EUs avløpsdirektiv. Direktivet er gjennomført i norsk rett gjennom forurensningsforskriften kapittel 11 og 14.

Vurdering av forurensningspotensial og forurensningens omfang

Formålet med tillatelsen

Avløpssektoren utgjør en viktig infrastruktur for å samle opp og rense avløpsvann for å redusere forurensning av vann og vassdrag. Samtidig har også sektoren forurensende utslipp til vann gjennom overløp, lekkasjer på avløpsnett og utslipp fra avløpsrenseanlegg. I tillegg kan avløpssystemet medføre fare for forurensning av luft og grunn.

Utgangspunktet for de krav som stilles for kommunen sitt avløpssystem ligger i forurensningsforskriften kapittel 14. Forskriften utgjør minstekrav som skal overholdes. Forskriften må også ses i sammenheng med EUs vannrammedirektiv, som er implementert i norsk rett gjennom vannforskriften. At forurensningsforskriften oppstiller minstekrav innebærer at der Statsforvalteren

anser det nødvendig ut fra en avveining av de fordeler og ulemper forurensningen fra avløpssystemet utgjør, kan det innføres strengere krav. I denne sammenheng vil vannforskriftens føringer om miljømål være et viktig premiss. Det vil normalt være resipientens tåleevne som er styrende for de krav som blir satt. Sentralt er også hvilken teknologi man har tilgjengelig for å i størst mulig grad unngå den forurensning som avløpssektoren kan medføre.

Formålet med en tillatelse er derfor primært å beskytte miljøet mot uheldige virkninger av utslipp av avløpsvann, inkludert eventuelt forurenset overvann, for å oppnå god økologisk og kjemisk tilstand i berørte vannforekomster. I tillatelse med vilkår setter forurensningsmyndigheten krav som skal sikre tilfredsstillende oppsamling, transport og rensing av avløpsvann, herunder tiltak for å hindre forurensning fra overløpsutslipp og lekkasjer fra avløpsnett.

Avløpsdirektivet er under revidering. Dette innebærer at det vil kunne komme endringer i forurensningsforskriften som er strengere enn tillatelsens krav. Det vil til enhver tid være det strengeste kravet som gjelder.

Tettbebyggelse

Ådalen avløpsrenseanlegg ligger innenfor Søndre Blefjell tettbebyggelse. Tettbebyggelsen består hovedsakelig av fritidsboliger. Størrelsen på og detaljert utbredelse av tettbebyggelsen er ennå ikke fastlagt av Flesberg kommune, men dette vil fremkomme av en overordnet VA-plan som kommunen skal utarbeide. I søknaden oppgis det at ut fra tallgrunnlag fra SSB er antall hytter innenfor tettbebyggelsen på ca. 1 800 hytter i 2019, og er økt til mer enn 2 000 hytter i 2023.

I henhold til tillatelsens punkt 1.1 plikter BLEVA å ha oversikt over sin del av Søndre Blefjell tettbebyggelse, slik tettbebyggelse er definert i forurensningsforskriften kapittel 11 bokstav k. BLEVA skal til enhver tid ha oppdatert dokumentasjon på tettbebyggelsens utbredelse (areal) og potensiell utslippsstørrelse i pe (beregnet etter NS 9426). Ved utbygging av infrastruktur eller vesentlig utvidelse av virksomhet som medfører økte utslipp fra tettbebyggelsen, skal tettbebyggelsens geografiske utbredelse og utslippsstørrelse i pe oppdateres. Videre skal det være samsvar mellom potensielt utslipp fra BLEVA sin del av Søndre Blefjell tettbebyggelse og etablert rensekapasitet ved Ådalen renseanlegg.

Avløpsanlegg skal utformes slik at de kan motta og behandle alt avløpsvann som oppstår i delen av tettbebyggelsen under alle de klimatiske forhold som er normale for stedet hvor renseanlegget ligger. Når BLEVA sin del av tettbebyggelsens potensielle utslipp skal vurderes, så skal vedtatte reguleringsplaner legges til grunn. Hensikten med dette er å sikre at behovet for økt oppsamlings- og behandlingsskapasitet for avløpsvann er tilpasset planer for ny utbygging av bolig- eller hytteområder eller aktuell næringsvirksomhet.

Tillatelsens rammer

Tillatelsen omfatter utslipp fra samlet tilført avløpsmengde tilsvarende inntil 3 000 BOF₅ personekvivalenter (pe) fra del av Søndre Blefjell tettbebyggelse i maksuke. Tillatelsen forutsetter at utslippspunktet for rensed avløpsvann flyttes til Ådalselva før utslippet overstiger en samlet tilført avløpsmengde på 2 000 BOF₅ personekvivalenter (pe). Utslippspunktet skal flyttes til Ådalselva innen 01.10.2025. Dersom tettbebyggelsens tilførte avløpsmengde til Ådalen avløpsrenseanlegg i maksuke overskrider 2 000 pe BOF₅ (ved utslipp til Delesbekken) eller 3 000 pe BOF₅ (med utslipp til Ådalselva), skal Statsforvalteren varsles, og BLEVA må søke om endret tillatelse i henhold til faktisk belastning. Vi legger vekt på at det til enhver tid skal være samsvar mellom

potensielle mengder avløpsvann fra BLEVA sin del av tettbebyggelsen under alle klimatiske forhold og etablert rensekapasitet ved Ådalen avløpsrenseanlegg.

I tillatelsen er det også gitt dispensasjon fra kravene i forurensningsforskriften § 14-6, § 14-11, § 14-12 og § 14-3. Dispensasjonene er gyldige frem til 19.01.2029. Miljødirektoratet har i løpet av våren 2024 gitt Statsforvalteren føringer om at det i en utslippstillatelse kan gis inntil syv års utsettelse for overholdelse av alle krav i forurensningsforskriftens kapittel 14.

Styringsdokumenter

For å sikre god håndtering av avløp, og for å motvirke forurensning, stiller Statsforvalteren gjennom tillatelsen krav til styringsdokumenter, avløpsnett, renseanlegg med utslipp til resipient og resipientovervåking. For å sikre minst mulig forurensning i forbindelse med avløpssystemet er det viktig at de vilkår som blir stilt overholdes, og at BLEVA varsler Statsforvalteren ved eventuelle endringer som er av betydning for den gitte tillatelsen. Endringer som kan ha betydning for den totale belastningen, og som innebærer et vesentlig økt utslipp, må omsøkes Statsforvalteren som forurensningsmyndighet før endringene finner sted.

I tillatelsens kapittel 2 og 3 følger de krav Statsforvalteren stiller til hvilke styringsdokumenter som det forventes at BLEVA har i tilknytning til det totale avløpssystemet. Dette innebærer først og fremst en klimatilpasset miljørisikovurdering av det totale avløpssystemet, i tillegg til stedsspesifikk miljørisikovurdering for Ådalen avløpsrenseanlegg. Dette skal inngå som en del av BLEVA sin internkontroll, og kravet om internkontroll følger av *Forskrift om systematisk helse-, miljø- og sikkerhetsarbeid i virksomheter (Internkontrollforskriften)* §§ 2, 4 og 5.

Belastning på avløpsrenseanlegget

Per 01.04.2023 var det 590 hytter tilknyttet Ådalen avløpsrenseanlegg. Med unntak av én kafé i drift, er det kun forventet at det vil bli tilknyttet private hytter til Ådalen renseanlegg frem mot et endelig oppgradert anlegg. Etter utvidelse av infiltrasjonsarealet vil anlegget ha en dimensjonerende kapasitet for organisk stoff på 3 000 pe (BOF₅) og en hydraulisk kapasitet på 350 m³ per døgn.

Belastningen er vurdert å være størst i påskeuken. Ifølge søknaden hadde Ådalen avløpsrenseanlegg en maksukebelastning på ca. 837 pe (BOF₅) i 2022. Det søkes nå om tillatelse til et maksukeutslipp på 3 000 pe (BOF₅).

Påslipp av industrielt avløpsvann

Ådalen avløpsrenseanlegg har ikke påslipp av industrielt avløpsvann i dag. Dersom BLEVA ønsker å øke påslippet av industrielt avløpsvann til renseanlegget, må selskapet sikre at dette ikke reduserer muligheten for å overholde utslipps- og rensekraav som er fastsatt i tillatelsen eller forurensningsforskriften, eller at det reduserer muligheten for å utnytte avløpsslammet i henhold til gjødselvereforskriftens krav. BLEVA skal ha oversikt over virksomheter som kan utgjøre en risiko for avløpssystemet.

Konsekvenser for naturmiljøet

Ved vurdering om utslippstillatelse skal gis er Statsforvalteren forpliktet til å gjøre konkrete vurderinger av hensyn gitt i naturmangfoldloven. I henhold til naturmangfoldloven § 7 skal §§ 8-12 i samme lov legges til grunn som retningslinjer ved utøving av offentlig myndighet.

Ifølge Miljødirektoratets Naturbase er det ikke registrert funn av viktige naturtyper i nærheten av tiltaksområdet eller i området nedstrøms utslippspunktet. Det er imidlertid registrert to

observasjoner av arten gubbeskjegg som er en type lav. Arten er kategorisert som en nær truet art i Norsk rødliste for arter. Ved Beinsvatnet er det også registrert fuglearter av nasjonal forvaltningsinteresse, herunder musvåk og granmeis. Granmeis er en truet art som er kategorisert som sårbar i Norsk rødliste.

I Numedalslågen er det registrert elvemusling. Elvemuslingen er oppført som «sårbar» på Norsk Rødliste og er også en norsk ansvarsart, som vil si at Norge har mer enn 25 % av artens europeiske bestand. Forurensning har betydning for levevilkårene til elvemusling da den filtrerer store mengder vann. Arten har en egen handlingsplan (Handlingsplan for elvemusling (*Margaritifera margaritifera* L.) 2019-2028) der målet er at elvemusling skal finnes i livskraftige populasjoner i hele Norge, at alle nåværende naturlige populasjoner skal opprettholdes og sikres en tilfredsstillende rekruttering og at alle vassdrag med elvemusling skal ha god økologisk tilstand eller bedre. Målet er at elvemuslingen skal kunne fjernes fra den norske rødlista ved at den oppnår kategorien «livskraftig». Elvemuslingen har et parasittisk livsstadium og er avhengig av enten laks eller ørret for å fullføre sin livssyklus. Numedalslågen er også et lakseførende vassdrag.

Avløpsvann kan inneholde flere typer forurensning, inkludert næringsstoffer, organisk stoff, bakterier, mikroplast og miljøgifter. Dette vil kunne påvirke vannkvaliteten og ha uheldige virkninger på det biologiske mangfoldet i resipienten. Det er særlig konsekvensene knyttet til eutrofi som er dokumentert å utgjøre en stor risiko for naturmiljøet.

Statsforvalteren vurderer at det er liten risiko for at utslippene fra BLEVA sitt avløpssystem vil påvirke naturmiljøet i resipientene i vesentlig grad, forutsatt at vilkårene i tillatelsen overholdes.

Statsforvalteren vurderer at kunnskapsgrunnlaget er godt nok til å kunne vurdere effektene av utslippene, jf. § 8. Videre anser vi at § 9 om føre-var-prinsippet og § 10 om samlet belastning på økosystemet blir ivaretatt gjennom vilkår fastsatt i tillatelsen. Vi minner om at det er tiltakshaver som skal dekke kostnadene ved å unngå og begrense skade på naturmangfoldet, jf. naturmangfoldloven § 11. Tiltakshaver plikter også å benytte miljøforsvarlige teknikker og driftsmetoder for å unngå eller begrense skadevirkninger på naturmangfoldet, jf. naturmangfoldloven § 12.

Selv om utslippene er innenfor de fastsatte utslippsgrensene, plikter BLEVA alltid å redusere utslippene så langt som mulig uten urimelige kostnader. Det samme gjelder utslipp av forurensningskomponenter som det ikke er fastsatt grenseverdier for gjennom særskilte vilkår.

Vannforskriften og miljømål for vannforekomsten

I henhold til § 4 i vannforskriften skal tilstanden i overflatevann beskyttes mot forringelse, forbedres og gjenopprettes med sikte på at vannforekomsten skal ha minst god økologisk og kjemisk tilstand. Ny aktivitet og inngrep skal ikke medføre forringelse eller vanskeligjøre oppnåelse av miljømål som er satt.

Ifølge søknaden går rensed avløpsvann fra Ådalen renseanlegg ut i flere kildeutslag rett øst for infiltrasjonsanlegget, og renner gjennom et skogsområde ned til Delesbekken, og via denne ut i Beinsvatnet. Beinsvatnet renner videre via Beinvasselva ned til Numedalslågen.

Delesbekken er registrert i Vann-Nett som del av vannforekomsten *Beinsvatnet bekkfelt* (Vann-Nett ID: 015-1173-R). I Vann-Nett er vannforekomsten karakterisert som en liten, kalkfattig og humøs elv. Vannforekomsten har god økologisk tilstand og udefinert kjemisk tilstand. Vannforekomsten er i

middels grad påvirket av utslipp av avløpsvann fra Ådalen avløpsrenseanlegg. Innholdet av nitrogen i vannforekomsten tilsvarer dårlig tilstand, mens ammonium-innholdet tilsvarer moderat tilstand. Iht. Veileder 02:2018 brukes total-nitrogen til klassifisering av ferskvannsføremønstre kun dersom vannforekomsten er nitrogenbegrenset, noe som hovedsakelig forekommer i sterkt eutrofierte vannforekomster. Dette er årsaken til at den økologiske tilstanden fortsatt er god, selv om nitrogenforholdene i vannforekomsten er dårlige.

Delesbekken renner ut i Beinsvatnet (Vann-Nett ID: 015-6011-L). Vannforekomsten er karakterisert som en middels stor, kalkfattig og humøs innsjø. Beinsvatnet har svært god økologisk tilstand og ukjent kjemisk tilstand, og er ikke oppgitt å være påvirket av avrenning fra avløpsanlegg. I søknadens resipientvurdering er det tatt utgangspunkt i analyseresultater fra Vannmiljø, samt prøver tatt av Fjellrens og Asplan Viak. For Delesbekken nedstrøms Ådalen renseanlegg, er det svært høye verdier for nitrogen. Det oppgis i søknaden at endring fra tilstandsklasse svært god for nitrogen oppstrøms til dårlig nedstrøms antas primært å ha sammenheng med nitrogenutslipp fra Ådalen renseanlegg. Det er også enkeltprøver som viser at tilstandsklassen for fosfor endrer seg fra svært god oppstrøms til moderat nedstrøms Ådalen renseanlegg.

Beinvasselva (Vann-Nett ID: 015-1164-R) er karakterisert som en middels stor, kalkfattig og humøs elv. Elva har god økologisk tilstand og udefinert kjemisk tilstand. Vannforekomsten er oppgitt å være i liten grad påvirket av avrenning fra hytter og spredt bebyggelse.

Beinvasselva renner ut fra Beinsvatnet og har utløp til Numedalslågen. Nærmeste vannforekomst som er registrert i Vann-Nett er *Numedalslågen fra Fossan til Pikerfoss* (Vann-Nett ID: 015-1299-R). Bekkefeltet er i Vann-Nett karakterisert som en stor, kalkfattig og klar elv. Vannforekomsten har moderat økologisk tilstand, mens den kjemiske tilstanden er udefinert. Vannforekomsten er noe påvirket av diffus avrenning fra jordbruk og morfologiske endringer som følge av vannkraft. Denne delen av Numedalslågen er imidlertid i liten grad påvirket av punktutslipp fra avløpsrenseanlegg og regnvannsoverløp fra pumpestasjonene. Det er oppgitt i Vann-Nett at disse sjeldent går i overløp.

BLEVA har også utslippspunkter for overløp ved de tre pumpestasjonene på avløpsnett. Hovedpumpestasjon Åsland har nødoverløp til Tonmyrbekken. Tonmyrbekken er ikke registrert som vannforekomst i Vann-Nett. Nærmeste vannforekomst er *Beinvassbekken bekkefelt* (Vann-Nett ID: 015-1170-R) som er karakterisert som en liten, svært kalkfattig og humøs elv. Vannforekomsten har god økologisk tilstand og udefinert kjemisk tilstand. Det opplyses i søknaden om at det ikke har vært nødoverløp fra pumpestasjonen de siste 5 årene, og at utslippspunktet derfor ikke har påvirkning på resipienten. Hovedpumpestasjon Garaas har nødoverløp til nedenforliggende terreng og myrområde. Fra myra vil det sige videre ut i elva i Vesleådalen som renner ned til Ådalselva lenger nord (se informasjon fra Vann-Nett over). Det har heller ikke vært nødoverløp fra denne pumpestasjonen de siste 5 årene. Asplan Viak vurderer derfor at utslippspunktet ikke har påvirkning på resipienten. Hovedpumpestasjon Rustand fjellgrend har overløp til en liten bekk som også renner ut i Ådalselva (se informasjon fra Vann-Nett over). Pumpestasjonen har ikke hatt overløp ved etter den ble etablert i 2021. Det vurderes derfor at utslippspunktet ikke har påvirkning på resipienten.

Statsforvalteren har satt vilkår i tillatelsen som skal sikre at miljøtilstanden i vannforekomstene ikke forringes som følge av utslippene fra Ådalen avløpsanlegg. Vi viser til vår vurdering av utslippspunkt og utslippsgrenser under «utslipp til vann» for en nærmere beskrivelse av dette.

Utslipp til vann

Avløpsnett

Utslippene fra avløpsnett i Norge er til dels store og dårlig dokumentert. Dårlig avløpsnett og innlekking av fremmedvann anses i dag å utgjøre det største driftsproblemet ved norske avløpsanlegg. I gjennomsnitt utgjør fremmedvann ca. 40 % av tilførte avløpsmengder til norske avløpsrensaneanlegg. Dette medfører både dårligere funksjon ved avløpsrensaneanleggene og økte utslipp. En betydelig del av fremmedvannet er drikkevann som er lekket ut fra drikkevannsnett. Tapet fra norske drikkevannsledninger er rundt 40 %, og er betydelig større enn i andre nordiske land. Dårlig avløpsnett fører også til at urensset avløpsvann lekker ut og forurenses drikkevann og miljøet.

Nye tillatelser til avløpssektoren legger i større grad enn tidligere vekt på, og krav til, avløpsnettets funksjon, vedlikehold og fornyelse. Kommuner og anleggseiere må etablere overvannsløsninger som er planlagt og dimensjonert for forventet framtidig økt nedbørintensitet, slik at ikke spillvannsnett overbelastes av fremmedvann. Tillatelsen omfatter krav til transportsystemet for avløpsvann (deriblant avløpsnett og overløp) i tillegg til krav til avløpsrensaneanlegget. Dette blir referert til som det totale avløpssystemet. Det totale avløpssystemet i tillatelsen omfatter ikke annet enn det BLEVA selv drifter.

BLEVA drifter felles avløpsnett og 3 hovedpumpestasjoner, pluss pumpestasjonene ved Ådalen avløpsrensaneanlegg. Ifølge opplysninger fra søknaden er avløpsnett til BLEVA bygd ut fra 2006 og frem til 2022 og består kun av separatsystem. Ledningsnett består i hovedsak av pumpeledninger, og selvfallsledninger inspiseres for å avdekke lekkasjer. Det er ikke funnet noen lekkasjer per i dag. Det kan forekomme noe utslipp ved testing, feilsøk og utføring av tiltak på selvfallsledninger. Dersom det tar tid å utbedre feilen, settes det ut en midlertidig tett tank som tømmes på rensaneanlegget for å unngå utslipp. Det opplyses om at BLEVA har små tanker stående som beredskap.

Andelen fremmedvann som tilføres ledningsnett anslås tilnærmet 0. Forutsatt at selvfallsledninger inspiseres jevnlig og utbedres ved funn av lekkasje, vil ikke avløpsnett og utslipp fra dette være påvirket av klimaendringer, skriver søker.

Statsforvalteren legger vekt på at det må sikres en forsvarlig fornying av avløpsnett i BLEVA sin del av Søndre Blefjell tettbebyggelse. Avløpsnett må driftes, vedlikeholdes og fornyes på en planmessig måte, slik at forventet funksjon og god teknisk tilstand opprettholdes på lang sikt. Dette mener vi gjøres best ved å basere tiltakene på forpliktende handlingsplaner nedfelt i saneringsplaner. På den måten vil tiltakene bli dimensjonert ut fra reelle behov og utfordringer, og i samsvar med forventet levetid på eksisterende avløpsinfrastruktur. Tiltakene skal være basert på miljørisikovurderingen BLEVA utarbeider for det totale avløpssystemet. For å redusere innlekking av fremmedvann, stiller Statsforvalteren krav om at BLEVA skal ha en plan for å redusere andelen fremmedvann som tilføres avløpsnett, jf. punkt 3.1.3 i tillatelsen. Videre stiller vi krav om at bedriften skal ha en tiltaksplan for fornyelse av ledningsnett. Utformingen av en slik tiltaksplan beskrives nærmere i tillatelsens punkt 3.1.2.

Statsforvalteren pleier å sette krav til at tap av avløpsvann fra avløpsnett som følge av overløp og lekkasjer maksimalt skal være 5 % hvert år frem til en bestemt dato, og deretter maksimalt 3 %. Siden BLEVA sitt avløpsnett i dag har tilnærmet null utslipp fra lekkasjer og installerte overløp, har vi satt krav til at tap av avløpsvann maksimalt skal være 3 % hvert år fra og med dags dato, jf. punkt 3.1.5 i tillatelsen. Beregning av virkningsgraden på avløpsnett skal gjøres ved å legge til grunn

målte verdier for overløp eller beregnede verdier (med lav usikkerhet) for mindre omfattende overløpsutslipp. I tillegg skal andre ulike kildene til tap beregnes eller vurderes kvalitativt.

Av forurensningsforskriften § 14-5 siste ledd kreves det at den ansvarlige for avløpsanlegget skal ha oversikt over alle overløp på avløpsnett. Oversikten skal også inkludere eventuelle lekkasjer av betydning. Ifølge tall fra egenkontrollrapporten for 2023, ble det ikke sluppet ut urensset avløpsvann via avløpsnett til BLEVA dette året. I søknaden opplyses det også at det ikke har vært overløp fra pumpestasjonene de siste fem årene. Til tross for at anlegget har hatt lite overløp de siste årene mener Statsforvalteren det er viktig at BLEVA har oversikt over mengden avløpsvann som eventuelt slippes ut via overløp på avløpsnett i fremtiden. Grunnen til dette er at overløpsutslipp kan utgjøre en risiko for forurensning. I tillatelsens punkt 3.1.4 stiller vi derfor vilkår om at driftstid for alle overløp skal registreres. Alle overløp av vesentlig størrelse og miljømessig betydning skal måles innen 01.01.2026. Utslipp fra mindre overløp kan beregnes hvis en miljørisikovurdering dokumenterer at overløpet er av mindre miljømessig betydning. Beregningene skal ha lav usikkerhet. Måling av alle vesentlige overløp er en forutsetning for å ha et godt kunnskapsgrunnlag for å jobbe med reduksjon av fremmedvann og overløpsutslipp, samt krav til avløpssystemets funksjon.

Vi har også stilt vilkår i tillatelsen punkt 3.1.4 om at den samlede mengden utslipp via driftsoverløp fra avløpsnett over året ikke skal overstige 2 %. BLEVA skal sørge for overvåking av mulige miljøeffekter av utslipp fra overløpspunkter på avløpsnett av vesentlig størrelse eller betydning, til berørte vannforekomster, jf. tillatelsen punkt 8.2.

Statsforvalteren forutsetter at det settes av tilstrekkelig med ressurser for å følge opp arbeidet med vedlikehold av avløpsnett.

Vurdering av utslippspunkt

Som nevnt under delen om «*vannforskriften og miljømål for vannforekomsten*» viser søknadens resipientvurdering at det for Delesbekken nedstrøms Ådalen renseanlegg, er svært høye verdier for nitrogen. Det oppgis i søknaden at endring fra tilstandsklasse svært god for nitrogen oppstrøms til dårlig nedstrøms antas primært å ha sammenheng med nitrogenutslipp fra Ådalen renseanlegg. Det opplyses videre i søknaden om at dagens belastning i maksuke er på 1 059 pe (BOF₅). Dette betyr at allerede ved dagens belastning er nitrogenforholdene i Delesbekken mye høyere nedstrøms renseanlegget enn oppstrøms. Det oppgis i resipientvurdering at ved et utslipp fra tilført avløpsmengde tilsvarende 2 000 pe (BOF₅), vil tilstanden for fosfor kunne gå fra god til moderat, Dette tilsier at Delesbekken kan ha en resipientkapasitet for opp mot 2 000 pe (BOF₅), opplyses det i søknaden. Statsforvalteren har derfor vurdert at en økning av tilførselen til Ådalen avløpsrenseanlegg opp til 3 000 pe (BOF₅) vil medføre en ytterligere forverring av nitrogen- og fosforforholdene i Delesbekken. Søker har selv oppgitt at på sikt vil utslippspunktet flyttes til Ådalselva som ifølge søknaden har en betydelig bedre resipientkapasitet enn Delesbekken. Det oppgis i søknaden at Ådalselva har svært god tilstand for både total fosfor og total nitrogen. Statsforvalteren har derfor etterspurt mer informasjon i e-post datert 05.06.2024 tilknyttet når det vil være mulig å gjennomføre en flytting av utslippspunktet til Ådalselva. Asplan Viak svarer i brev av 07.06.2024, på vegne av BLEVA, at dette tidligst vil la seg gjennomføre høsten 2024, men at dette forutsetter kommunal saksbehandling av byggesøknad, samt at det foreligger utslippstillatelse fra Statsforvalteren. Dersom dette ikke kommer på plass, må tiltaket avventes til 2025. Statsforvalteren har vurdert at det kan tillates et utslipp inntil 2 000 pe (BOF₅) med dagens resipient Delesbekken, men at for en videre utvidelse til 3 000 pe (BOF₅) vil utslippspunktet måtte flyttes til Ådalselva. Vi har satt frist for flytting av utslippspunktet til 01.10.2025. Dette er ivaretatt gjennom tillatelsens rammer jf. tillatelsens punkt 1.1.

Vurdering av utslippsgrenser

I tillatelsene fra Flesberg kommune er det satt krav om at BLEVA sitt avløpsrenseanlegg skal ha en årsmidlet renseseffekt på 90 % for fosfor og 90 % for BOF_5 .

I tilbakemeldingen på egenkontrollrapporten for 2022 påpekte Statsforvalteren at vi ikke kunne vurdere overholdelse av renskravene da prøvene som var tatt av avløpsvannet i rapporteringsåret ikke var mengdeproporsjonale, og at akkreditert prøvetaking iht. kravene i forurensningsforskriften kapittel 14 måtte komme på plass ved anlegget. Det ble gitt alvorlig avvik fordi prøvetakingen ikke var i henholdt til forurensningsforskriften § 14-11. I løpet av våren 2024 fikk Statsforvalteren nye føringer fra Miljødirektoratet tilknyttet overgangen fra forurensningsforskriften kapittel 13 til kapittel 14. Kravet i § 14-4 om at avløpsanlegg i en tettbebyggelse regulert etter kapittel 14 må ha en tillatelse etter kapittel 14 gjelder umiddelbart, men andre krav etter kapittel 14 gjelder først når det er gitt en ny utslippstillatelse fra Statsforvalteren. Statsforvalteren kan i tillatelsen gi inntil 7 års utsettelse fra det tidspunktet man avdekket at anlegget var i en kapittel 14 tettbebyggelse for overholdelse av alle kravene i kapittel 14, ikke bare for sekundærrensekravene. På bakgrunn av dette etterspurte vi mer informasjon fra BLEVA tilknyttet overholdelse av kravene i forurensningsforskriften kapittel 14 i e-post datert 05.06.2024. Her understreket vi at en 7-års utsettelse er den maksimale utsettelsen vi kan gi, men dersom det lar seg gjøre å komme i tråd med kravene i kapittel 14 tidligere så er det dette som skal legges til grunn. I sin tilbakemelding skriver Asplan Viak, på vegne av BLEVA, at det vil la seg gjøre å ta mengdeproporsjonale døgnblandprøver ved flytting av utslippspunkt til Ådalselva. Det vil imidlertid ikke la seg gjøre å få på plass akkreditert prøvetaking før tidligst 2026/2027. Videre vil det være behov for en utsettelse av krav til sekundærrensing i § 14-6 til 2029. Da Statsforvalteren overtok forurensningsmyndigheten for Søndre Blefjell tettbebyggelse 19.01.2021, har vi derfor vurdert at det kan gis dispensasjon for kravene i § 14-6, § 14-11, § 14-12 og § 14-13 til 19.01.2029. Vi understreker at etter denne datoen er absolutt siste frist for at alle minstekravene i forurensningsforskriften kapittel 14 skal overholdes.

Basert på eksisterende kunnskap om resipientene samt fremlagt dokumentasjon fra søker om påvirkningen av det omsøkte utslippet, vurderer Statsforvalteren at de omsøkte renskravene vil ivareta de berørte resipientene i tilstrekkelig grad. Dette forutsetter at utslippspunktet flyttes til Ådalselva ved tilførsel utover 2 000 pe (BOF_5). Vi setter krav om 95 % rensing av fosfor (tot-P), 85 % rensing av KOF_{CR} og 95 % rensing BOF_5 , der renseseffekt beregnes som årlig middelvei, slik BLEVA har søkt om. Renseseffekten skal overholdes etter rensing i infiltrasjonstrinn frem til 19.01.2029, deretter skal minimumskravene for BOF_5 og KOF_{CR} i forurensningsforskriften kapittel 14 overholdes. Det vil si 70 % rensing av BOF_5 eller maksimalt 25 mg O_2/l ved utslipp og 75 % rensing av KOF_{CR} eller maksimalt 125 mg O_2/l ved utslipp. Dette innebærer også at renskravene skal overholdes ved utløp fra kjemisk-biologisk rensetrinn, før infiltrasjonstrinnet som da vil fungere som et etterpoleringstrinn. For fosfor settes det krav til 90 % renseseffekt beregnet som årlig middelvei, også etter 19.01.2029. Renskravet for fosfor skal da imidlertid overholdes ved utløp fra kjemisk-biologisk rensetrinn dvs. før infiltrasjonstrinn. Årsaken til at renseseffekten reduseres noe når renseseffekten skal overholdes ut fra kjemisk-biologisk rensetrinn, er at det i hytteområder er varierende mengde avløpsvann gjennom året. Dette kan gjøre at det er utfordrende å opprettholde optimal biologi i det biologiske rensetrinnet, noe som igjen kan forårsake perioder med noe lavere rensgrad.

Statsforvalteren har som praksis å sette krav til maksimalt årlig utslipp av fosfor, BOF_5 og KOF_{CR} fra avløpsrenseanlegg. Dette er imidlertid utfordrende for renseanlegg som renser avløpsvann fra hytteområder. Dette skyldes både svært variabel tilførsel av avløpsvann, men også at faktisk belastning på renseanlegget de neste årene er avhengig av hastigheten på salg av hyttetomtene.

Statsforvalteren har derfor vurdert at det er stor risiko for at eventuelle grenser for maksutslipp som fastsettes i tillatelsen, ikke vil bli riktige. Vi har derfor ikke satt maksutslippsgrenser i denne tillatelsen, men anser at vilkårene som er satt til renseseffekt vil være tilstrekkelige for å ivareta resipientene.

Når det gjelder bakterier, så er ikke dette en del av de styrende parametere etter vannforskriften. Utslipp av bakterier kan likevel bidra til forurensning av vassdrag og brukerkonflikter. Turid og Arne Gustafson uttaler i sin høringsuttalelse at de fleste av hyttene har Beinsvatnet som eneste rentvannskilde, og at Beinsvatnet brukes som rekreasjonsområde med bading, fiske mm. I sine kommentarer til høringsuttalelsen skriver Asplan Viak, på vegne av BLEVA, at det ikke foreligger indikasjoner på at Beinsvatnet er påvirket av rensed avløpsvann. Statsforvalteren har stilt krav om at det skal tas prøver av E. coli ved anlegget jf. tillatelsens punkt 3.2.3. Hensikten med dette er å få mer kunnskap om hvordan utslippet fra rensenanlegget påvirker nivåene av bakterier i resipienten. Dersom det skulle vise seg at utslippet av bakterier fra Ådalen rensenanlegg påvirker Beinsvatnet eller andre resipienter, kan Statsforvalteren vurdere å stille utslippskrav for bakterier.

Statsforvalteren vurderer at miljømålene og brukerinteressene til resipientene blir ivaretatt gjennom renskravene som er stilt i tillatelsen. Dersom avløpsvannet renses i tråd med de krav som er satt, samt at utslippspunktet flyttes til Ådalselva, skal ikke avløpssystemet medføre fare for forringelse av resipientene eller vanskeliggjøre at miljømål oppnås.

Statsforvalteren informerer om at avløpsdirektivet er under revidering. Dette innebærer at det vil kunne komme endringer i forurensningsforskriften som er strengere enn tillatelsens krav. Det vil til enhver tid være det strengeste kravet som gjelder.

Vurdering av nitrogenrensing

I likhet med fosfor er nitrogen et viktig næringsstoff for alger. Tilgangen på nitrogen er en begrensende faktor for algeproduksjon i mange vannforekomster, og spesielt i marine vannforekomster. De siste årene har det vært et økende fokus på miljøtilstanden i Oslofjorden. I *Helthetlig tiltaksplan for en ren og Rik Oslofjord med et aktivt friluftsliv* trekkes det frem at tilstanden for livet i Oslofjorden er svært alvorlig, og at påvirkningene på fjorden er langt større enn det økologien kan tåle. Påvirkningsbildet er sammensatt, men utslipp fra kommunalt avløp og avløp i spredt bebyggelse pekes på som to av de største påvirkningene. Oslofjorden har i dag store eutrofi-problemer. En rapport fra NIVA og Havforskningsinstituttet, *Utredning av behovet for å redusere tilførselene av nitrogen til Ytre Oslofjord*, viser at det slippes ut for mye nitrogen til Oslofjorden. Rapporten konkluderer med at det er behov for å redusere tilførsler av nitrogen fra avløpssektoren, som innebærer å innføre nitrogenrensning ved avløpsrenseanlegg som har utslipp til fjorden. Ådalen avløpsrenseanlegg har utslipp til Oslofjordens nedbørsfelt. Som følge av dette vil utslipp av nitrogeninnholdig avløpsvann fra Ådalen avløpsrenseanlegg, kunne påvirke Oslofjorden.

Den 13.05.2022 mottok Statsforvalteren brev fra Miljødirektoratet med nye føringer knyttet til innføring av nitrogenrensing ved avløpsanlegg som har utslipp til Oslofjorden. I brevet skriver Miljødirektoratet at alle kommuner og IKS som tilhører en omfattende tettbebyggelse innenfor Oslofjordens nedbørsfelt, må forvente at det vil komme krav om nitrogenrensing ved utslipp av kommunalt avløpsvann. Med omfattende tettbebyggelse menes tettbebyggelser med potensiell utslippsstørrelse større enn 10 000 pe (BOF₅). Imidlertid påpekes det at tilstanden i fjorden er så alvorlig at det er behov for reduksjon i alle tilførsler til Oslofjorden som kan føre til eutrofi. Videre påpekes det at fosfor- og nitrogenrensing i praksis vil være en forutsetning for at industribedrifter som har prosessavløpsvann med høyt innhold av organisk materiale og næringsalter, kan ha påslipp til kommunale avløpsrenseanlegg eller IKS. Miljødirektoratet oppfordrer til samarbeid på

tvers av kommuner og mellom kommuner og industribedrifter, om å etablere bærekraftige renseløsninger i deres region.

Forurensningsloven § 11 angir at forurensningsmyndigheten, ved avgjørelsen av om tillatelse skal gis eller ikke og ved fastsettelse av vilkår, skal legge vekt på de forurensningsmessige ulempene tiltaket vil medføre sammenholdt med de fordeler og ulemper som tiltaket for øvrig vil medføre. Dette gir uttrykk for en skjønnsutøvelse som er tillagt forurensningsmyndigheten. Det skal legges stor vekt på forurensningsmessige hensyn, men også andre hensyn skal være av betydning, deriblant økonomi. Innføring av nitrogenrensing er et kostbart tiltak, og vil medføre vesentlig økte kostnader i form høyere vann- og avløpsgebyrer for abonnentene til BLEVA.

Videre ligger Søndre Blefjell tettbebyggelse godt under grensen på 10 000 pe (BOF₅), og er dermed ikke å anse som en omfattende tettbebyggelse. Det omsøkte utslippet fra tettbebyggelsen er av en mindre størrelse, og mengden nitrogen som tilføres Delesbekken/Ådalselva og resipienter nedstrøms, vil være begrenset. På bakgrunn av dette vurderer Statsforvalteren at det ikke er forholdsmessig sett fra et kost/nytte-perspektiv, å kreve at avløpsvannet fra tettbebyggelsen skal renses for nitrogen på nåværende tidspunkt. Det blir derfor ikke stilt krav om nitrogenrensing i del av Søndre Blefjell tettbebyggelse i dette vedtaket. Vi stiller likevel krav om at BLEVA skal ta prøver av nitrogen ved sitt avløpsrenseanlegg, for å overvåke nitrogenutslippene sine. Dette vil bidra til å gi et bedre kunnskapsgrunnlag for å kunne vurdere behovet for nitrogenrensing i fremtiden.

Prøvetaking

I henhold til forurensningsforskriften § 14-11 skal det tas representative prøver av avløpsvannet. For å fange opp variasjonen i utslippene fra avløpsrenseanlegget, deriblant utslippet i maksuke og overløp, er det viktig å ta nok prøver. Det å ta flere prøver øker også sannsynligheten for å fange opp eventuelle avvik og mislykkede prøver der krav ikke overholdes. I tillegg vil det gi en mer riktig utregning av stoffmengder, som igjen vil gi et mer nøyaktig estimat på rensegraden. Ådalen avløpsrenseanlegg er av en slik størrelse at det jf. forurensningsforskriften § 14-11 skal tas minimum 12 prøver av avløpsvannet.

BLEVA har søkt om dispensasjon om kravene til prøvetaking og analyse i forurensningsforskriften § 14-11, § 14-12 og § 14-13. Søker har likevel opplyst om at det ved flytting av utslippspunkt til Ådalselva vil kunne tas mengdeproporsjonale døgnblandeprøver, men at disse ikke vil bli akkreditert før senest i 2027. Sekundærrensekravet vil ikke kunne overholdes før i 2029. Det er derfor nødvendig med en dispensasjon fra prøvetakingskravene frem til 2029. Statsforvalteren har imidlertid satt krav om at det skal tas 12 stikkprøver for BOF₅, KOF_{CR}, nitrogen og fosfor frem til 01.10.2025, og at det deretter skal tas døgnblandeprøver for KOF_{CR} og BOF₅. For Tot-P og Tot-N kan det velges om det skal tas ukeblandprøver eller døgnblandprøver. Etter dispensasjonen fra prøvetakingskravene går ut 19.01.2029, skal prøvetakingen utføres iht. forurensningsforskriften § 14-11, dette inkluderer at prøvene skal være akkrediterte og tas ved utløpet fra biologisk-kjemisk rensetrinn, der infiltrasjonstrinnet kun vil fungere som et etterpoleringstrinn som ikke kan medregnes i renseseffekten.

Overvåking

Statsforvalteren har satt vilkår til resipientovervåking i tillatelsens punkt 8. BLEVA skal overvåke etter forurensningsforskriften og etter vannforskriften. Overvåking etter forurensningsforskriften skal skje i nærheten av utslippspunktene og dokumentere effekten av utslipp av avløpsvann. Overvåking etter vannforskriften skal skje lengre unna utslippspunktene og dokumentere tilstanden i resipienten etter samlet belastning.

BLEVA må utarbeide et program for overvåking som er i tråd med kravene i denne tillatelsen. Dersom BLEVA allerede har et overvåkingsprogram som er i tråd med kravene tillatelsen, kan dette brukes.

Avløpsslam

Avløpsslam (råslam) er å betrakte som en overflødig fraksjon oppstått ved rensing av kommunalt avløpsvann, og anses derfor som et avfall i henhold til forurensningsloven § 27. Dette innebærer at avløpsslam skal håndteres i tråd med avfallsregelverket.

Ådalen renseanlegg tar ikke imot slam fra separate avløpsanlegg eller fra andre renseanlegg. Slam produsert ved anlegget fraktes til godkjent slammottak og slambehandlingsanlegg ved Fossanåsen sør i Rollag kommune.

Det er ikke tillatt med mottak eller behandling av septikslam eller avløpsslam ved Ådalen avløpsrenseanlegg. BLEVA er ansvarlige for å sikre at avløpsslammet blir håndtert i tråd med avfallsregelverket og de krav som følger av forurensningsloven § 32, herunder at slammet leveres til et godkjent behandlingsanlegg med tillatelse etter forurensningsloven.

Utslipp til luft

I tillegg til å regulere utslipp til vann, regulerer tillatelsen fra Statsforvalteren også utslipp til luft. Dette inkluderer blant annet utslipp av lukt, støy og klimagasser. I søknaden opplyses det om at på renseanlegget er det undertrykk på alle kummer, tanker og biofilterhus, med unntak av én kum. Luften ledes til et sentralt beliggende barkfilter for luktreduksjon. Barken skiftes regelmessig hvert femte år. Over kummen som ikke har undertrykk benyttes sekker med bark over for å redusere lukt. Mulige luktulemper vil kunne forekomme kortvarig ved tømning av slamavskillere og ved vedlikehold av biofilterhus og biofiltrene. I hver hovedpumpestasjon er det etablert kullfiltre for luktreduksjon.

Lukt kan medføre ulemper for nærmiljøet. Virksomheten skal ikke medføre luktulemper av betydning for naboer. Hvis virksomheten har punktkilder av lukt i nærheten av boliger mv. så skal det gjøres luktberegninger iht. Norsk Standard NS-EN 13725. Vi viser til veileder *Regulering av luktutslipp i tillatelser etter forurensningsloven (TA309- 2013)*. Vi har satt luktimmisjonskrav til lukt fra punktkilder i tillatelsens punkt 4.2. Vi har også satt krav til at BLEVA skal ha et system for registrering og oppfølging av eventuelle klager og avvik på lukt.

Også utslipp av støy kan medføre ulemper for nærmiljøet. Vi har derfor satt vilkår til støy i tillatelsens punkt 5 i tråd med dagens praksis for avløpstillatelser, basert på *Retningslinje for behandling av støy i arealplanlegging (T-1442/2021)*. Videre er det stilt krav om at utslipp av klimagasser fra drift av det totale avløpssystemet skal holdes på et så lavt nivå som mulig. BLEVA skal årlig utarbeide et klimagassregnskap for det totale avløpssystemet sitt, for å få oversikt over utslippene sine.

Kjemikalier

Ved lagring av kjemikalier må BLEVA ta hensyn til kravene som følger av forurensningsforskriften kapittel 18, *Tanklagring av farlige kjemikalier og farlig avfall*. Det skal utvises aktsomhet ved bruk av kjemikalier, og BLEVA er ansvarlig etter *Lov om kontroll med produkter og forbrukertjenester* (produktkontrollloven) å vurdere om det finnes alternativ som medfører mindre risiko for helseskade eller miljøforstyrrelse. Bruken og utslipp av kjemikalier må inngå i miljørisikoanalysen.

Forurenset grunn

Avløpssystemet til BLEVA skal ikke medføre utslipp til grunn eller grunnvann som kan medføre skader eller ulemper for miljøet. BLEVA plikter å gjennomføre forebyggende tiltak som skal hindre utslipp til grunn og grunnvann.

Rapportering

BLEVA plikter å ha kontroll på sitt utslipp, og skal rapportere årlig til Statsforvalteren som forurensningsmyndighet. Kravet om rapportering følger av tillatelsens punkt 11. I tillegg til egenkontrollrapportering via Altinn skal BLEVA også rapportere i skjema for årsrapport. Skjema for årsrapport finnes på Statsforvalteren sine hjemmesider (se henvisning i tillatelsen). Årsrapport skal sendes inn som vedlegg til egenkontrollrapportering via Altinn.

Statsforvalteren vil følge opp overholdelse av krav satt i tillatelsen, samt øvrig forurensningsregelverk, gjennom tilbakemelding på egenkontrollrapport, årsrapport og tilsyn.

Planmessige forhold

Området der Ådalen avløpsrenseanlegg ligger er i *kommunedelplan Blefjell 2004-2025* (sist endret 11.12.2008) avsatt til masseuttak. Kommunen har i vedtak datert 12.06.2023 om tillatelse til tiltak for utvidelse av infiltrasjonsområde, uttalt at tiltaket er i samsvar med overordnet plan og ikke vil kreve søknad om dispensasjon.

Statsforvalteren gjør oppmerksom på at denne tillatelsen bare er gyldig dersom virksomheten er i tråd med gjeldende plan for området.

Samfunnsmessige hensyn

Avløpsanlegg er kritisk infrastruktur, og leverer tjenester for å rense avløpsvann fra Norges befolkning. Denne infrastrukturen er avgjørende for å rense avløpsvannet og dermed unngå å forringe vannkvaliteten i vannforekomstene ytterligere.

Statsforvalteren vurderer at håndtering av avløpsvann i et kontrollert avløpssystem regulert til formålet er i tråd med regelverket, og at dette hensynet må tillegges stor vekt i vurderingen om tillatelse skal gis. Med de fastsatte vilkår i tillatelsen vil ikke utslipp av avløpsvann fra BLEVA sin del av Søndre Blefjell tettbebyggelse medføre en forringelse av tilstanden i vannforekomstene, eller vanskeliggjøre oppnåelse av miljømål som er satt for resipientene.

Konklusjon

Vi har vurdert søknaden og kommet frem til at samfunnsnyttens virksomheten utgjør overstiger de forurensningsmessige ulempene knyttet til virksomheten. Det forutsettes at virksomheten drives i samsvar med vilkårene som følger av tillatelsen og forurensningsregelverket.

Vi har vurdert at BLEVA sin drift på avløpssektoren, med de vilkårene som er gitt i denne tillatelsen, ikke vil komme i konflikt med naturmangfoldet eller medføre forringelse av tilstanden i vannforekomstene, eller vanskeliggjøre oppnåelse av miljømål etter vannforskriften. Dette forutsetter at utslippspunkt for rensert avløpsvann flyttes til Ådalselva innen 01.10.2025.

Statsforvalteren gir BLEVA tillatelse til utslipp av kommunalt avløpsvann fra del av Søndre Blefjell tettbebyggelse på særskilte vilkår.

Frister

Tabellen nedenfor gir oversikt over frister for gjennomføring av tiltak som tillatelsen krever. Tabellen viser til vilkårs punkter i tillatelsen.

Referanse til vilkårs punkter	Tiltakstyper	Frister
1.1 Tillatelsens rammer	Flytte utslippspunkt av rensset avløpsvann til Ådalselva.	Innen 01.10.2025
2.6 Internkontroll	Gjennomgang og oppdatering av internkontrollen	Årlig
2.6.1 Miljørisikovurdering	Gjennomgang og oppdatering av miljørisikovurdering	Årlig
2.7 Overordnet avløpsplan med handlingsdel	Gjennomgang og oppdatering av overordnet avløpsplan (hovedplan)	Årlig
3.1.2, 3.1.3 og 3.1.4 Tiltaksplaner	Gjennomgang og oppdatering av tiltaksplaner	Årlig
3.1.2, 3.1.3, 3.1.4 Gjennomføre planlagte tiltak	Gjennomføre planlagte tiltak for å redusere innlekking av fremmedvann og utslipp fra overløp	Kontinuerlig
3.1.4 Krav til utslipp via overløp	Dokumentere årlige utslippsmengder i overløp Den samlede utslippsmengden via driftsoverløp over året skal ikke være over 2 % Overløp av vesentlig størrelse og betydning skal måles	1. mars hvert år Fra dags dato Fra og med 01.01.2026
3.1.5 Krav til virkningsgrad for avløpsnett	Gjennomføre planlagte tiltak for å redusere utlekking Dokumentere avløpsnettets virkningsgrad Utslipp på grunn av feil på Utslipp på grunn av feil på avløpsnett, stans i pumpestasjoner og liknende skal ikke redusere virkningsgraden i avløpsnett med mer enn 3%	Kontinuerlig 1. mars hvert år Fra dags dato
3.2.4 Grenseverdier for utslipp	Krav til utslipp og prøvetaking	Løpende oppfølging

Overholdelse av nye renskrav for fosfor (tot-P)	<p>Minst 95 % renseseffekt. Renseseffekt beregnes som årlig middelvei <i>(renseeffekt skal overholdes etter infiltrasjonstrinnet).</i></p> <p>90 % renseseffekt. Renseseffekt beregnes som årlig middelvei <i>(renseeffekt skal overholdes ved utløp fra kjemisk-biologisk rensetrinn)</i></p>	<p>Fra dags dato</p> <p>Fra 19.01.2029</p>
Overholdelse av renskrav for BOF ₅	<p>Minst 95 % renseseffekt. Renseseffekt beregnes som årlig middelvei. <i>(renseeffekt skal overholdes etter infiltrasjonstrinnet).</i></p> <p>Minst 70 % renseseffekt eller at utslippskonsentrasjonen ikke overstiger 25 mg O₂/l <i>(kravene skal overholdes ved utløp fra kjemisk-biologisk rensetrinn)</i></p>	<p>Fra dags dato</p> <p>Fra 19.01.2029</p>
Overholdelse av renskrav for KOF _{CR}	<p>Minst 85 % renseseffekt. Renseseffekt beregnes som årlig middelvei. <i>(renseeffekt skal overholdes etter infiltrasjonstrinnet).</i></p> <p>Minst 75 % renseseffekt eller at utslippskonsentrasjonen ikke overstiger 125 mg O₂/l</p>	<p>Fra dags dato</p> <p>Fra 19.01.2029</p>

Overvåkingskrav for E. coli	<p>(kravene skal overholdes ved utløp fra kjemisk-biologisk rensetrinn)</p> <p>Fra 1. mai til 31. oktober hvert år skal det tas en øyeblikksprøve en gang i måneden.</p>	Fra dags dato
Overholdelse av antall prøver for BOF ₅ , KOF _{CR} , total fosfor (tot-P) og total nitrogen (tot-N)	<p>12 stikkprøver per år</p> <p>12 døgnblandprøver for BOF₅ og KOF_{CR} 12 ukeblandprøver eller døgnblandprøver for tot-P og tot-N</p> <p>Prøvetakingen skal være i henhold til forurensningsforskriften § 14-11. For BOF₅/KOF_{CR}: 12 døgnblandprøver per år. Minst 10 av 12 døgnblandprøver må overholde krav. Prøvetaking for alle parametere skal skje etter rensing i kjemisk-biologisk rensetrinn og <i>før</i> infiltrasjonstrinn. Prøvetakingen skal være akkreditert.</p>	Fra dags dato Fra 01.10.2025 Fra 19.01.2029
3.2.6 Påslipp	Krav til vurdering av påslipp i miljørisikovurderingen	Løpende oppfølging
7. Etablering av beredskap	Krav til oppdatert beredskapsplan	Løpende oppfølging

8. Resipientundersøkelse og overvåking	Krav til årlig program for overvåking	1. mars året etter undersøkelse
11. Rapportering	Rapportere avløpsdata via Altinn og rapportering til Statsforvalteren (årsrapport)	1. mars hvert år

Vedtak om tillatelse

Statsforvalteren i Oslo og Viken gir Blefjell Vann- og Avløpsselskap AS tillatelse til utslipp av kommunalt avløpsvann fra del av Søndre Blefjell tettbebyggelse i Flesberg kommune. Tillatelsen inkluderer vilkår for drift av det totale avløpssystemet i tettbebyggelsen.

Tillatelsen med vilkår følger vedlagt dette brevet. Tillatelsen er gitt med hjemmel i forurensningsloven § 11 og forurensningsforskriften kapittel 14 *Krav til utslipp av kommunalt avløpsvann fra større tettbebyggelse § 14-4*. Det er satt vilkår til tillatelsen med hjemmel i forurensningsloven § 16.

Tillatelsen gjelder fra dags dato og erstatter tillatelsen gitt av Flesberg kommune den 01.03.2007 i sin helhet. Dispensasjonene som følger av tillatelsen, har gyldighet til 19.01.2029.

Det kan foretas endringer i denne tillatelsen i medhold av forurensningsloven § 18. Endringene skal være basert på skriftlig saksbehandling og forsvarlig utredning av saken. En eventuell endringssøknad må derfor foreligge i god tid før endring ønskes gjennomført.

At forurensningen er tillatt, utelukker ikke erstatningsansvar for skade og ulempe eller tap forårsaket av forurensningen, jf. forurensningsloven § 56.

Brudd på tillatelsen er straffbart etter forurensningsloven §§ 78 og 79.

Varsel om gebyr

Statsforvalteren er pålagt å ta gebyr for tillatelsen etter forurensningsloven, jf. forurensningsforskriften § 39-3. Vi varsler derfor at vi vil fatte vedtak om gebyr på kr 194 600,- for Statsforvalterens arbeid med tillatelsen. Dette tilsvarer gebyrsats 3 i forurensningsforskriften § 39-4. Eventuelle kommentarer til varselet om fastsettelse av gebyrsats sendes Statsforvalteren innen 3 uker etter at dette brevet er mottatt, jf. forvaltningsloven § 16.

Klageadgang

Vedtakene om tillatelse og gebyr kan påklages til Miljødirektoratet av sakens parter eller andre med rettslig klageinteresse innen 3 uker fra underretning om vedtak er kommet fram, eller fra vedkommende fikk eller burde skaffet seg kjennskap til vedtaket.

En eventuell klage skal angi hva det klages over og den eller de endringer som ønskes. Klagen bør begrunnes, og andre opplysninger av betydning for saken bør nevnes. Klagen skal sendes til Statsforvalteren.

En eventuell klage fører ikke automatisk til at gjennomføringen av vedtaket utsettes. Statsforvalteren eller Miljødirektoratet kan etter anmodning eller av eget tiltak beslutte at vedtaket ikke skal gjennomføres før klagefristen er ute eller klagen er avgjort. Avgjørelsen av spørsmålet om

gjennomføring kan ikke påklages. Ved klage på valg av gebyrsats skal tilsendt faktura betales til fristen. Miljødirektoratet vil refundere eventuelt overskytende beløp dersom klagen imøtekommes.

Med hilsen

Hilde Sundt Skålevåg
seksjonssjef
Klima- og miljøvernavdelingen

Mabel Katrine Trovum
seniorrådgiver

Dokumentet er elektronisk godkjent

Vedlegg:

- 1 Midlertidig tillatelse etter forurensningsloven for Blefjell Vann- og Avløpsselskap AS til utslipp av kommunalt avløpsvann fra del av Søndre Blefjell tettbebyggelse

Kopi til:

FLESBERG KOMMUNE	Lampelandhagan 7	3623	LAMPELAND
BUSKERUD FYLKESKOMMUNE	Hauges gate 89	3019	DRAMMEN
MATTILSYNET	Felles postmottak Postboks 383	2381	BRUMUNDDAL
BLE FJELLSKOG AS	c/o Roger Rustand	3623	LAMPELAND
NIPETO VANN- OG AVLØPSSELSKAP AS	Tonvegen 87	3622	SVENE
RAVA BLE SA	Postboks 3, Fritzøe Brygge	3285	LARVIK
VÆRÅS HYTTETUN	c/o Einar S. Amundsen Johan Halvorsens vei 22	3011	DRAMMEN
ØYSTEIN GJELLERUD	Vestsida 1101	3623	LAMPELAND
BLE EIENDOM BIO AS	v/ Rom Konsult Norge AS Statsminister Torps vei 30	1738	BORGENHAUGEN
SJUVASSLIA VELFORENING	c/o Heidi Anita Olsen Lybekkveien 30	0770	OSLO
NORGES VASSDRAGS- OG ENERGIDIREKTORAT (NVE)	Postboks 5091 Majorstua	0301	OSLO
SØNDRE BLEFJELL VEL	c/o Jan Sølve Borlaug Sigurd Hoels vei 57	0655	OSLO
GVELVEN HYTTEFORENING	c/o Inger Amine Opsal Morskogveien 14	3482	TOFTE
FORUM FOR NATUR OG FRILUFTSLIV (FNF)	c/o Norsk Friluftsliv Postboks 9215 Grønland	0134	OSLO
KONGSBERG KOMMUNE	Postboks 115	3602	KONGSBERG
ROLLAG KOMMUNE	Vrågåvegen 10	3626	ROLLAG
BLEFJELL LØYPEFORENING	c/o Åge Arnesen Gråtenveien 6B	3235	SANDEFJORD

SØLVSETER HYTTEFORENING	V/Anne-Kristin Hansen	3475	SÆTRE
	Falkeveien 18		
Anita Huslende	Huslendvegen 37	3623	LAMPELAND
Randi Edel Aasen	Vestsida 951	3623	Lampeland
Mona B H Sandberg	Vestsida 887	3623	Lampeland
Astrid Aurdal Bilstad	Vestsida 955	3623	Lampeland
Inger Huslende Landsverk	Brønstadveien 23	3619	Skollenborg
Henning Huslende	Huslendvegen 34	3623	LAMPELAND
Aud Irene Olsen	Hoppert 3 F	1517	MOSS
Rolf Eirik Ødegård	Herdis Vei 19	3122	Tønsberg
Hedin Arild Gibbons	Nyleneveien 21	3132	Husøysund
Jan Oskar Sjøholm	Solåsveien 9	3135	Torød
Christine Beate S Sjøholm	Solåsveien 9	3135	Torød
Nina Juliussen	Sandsvæveien 224 B	3615	KONGSBERG
Reidar Holm	Jensebråten 60	3189	HORTEN
Unni Røed Holm	Jensebråten 60	3189	HORTEN
Anne Grethe Jansen Elton	Redaktør Thommessens Gate 28	3188	Horten
Connie Linnestad	Gulliveien 17	3157	BARKÅKER
Knut Linnestad	Gulliveien 17	3157	BARKÅKER
Anders Borge	Vestsida 808	3623	LAMPELAND
Randi Helen Dramdal	Vestsida 808	3623	Lampeland
Arne Gustafson	Trygve Nilsens Vei 51	1061	OSLO
BLEFJELL ENTREPRENØR AS	Vestsida 808	3623	LAMPELAND
Vannområdekoordinator - Vannområde Numedalslågen			

Tillatelse etter forurensningsloven for Blefjell Vann- og Avløpssekskap AS til utslipp av kommunalt avløpsvann fra del av Søndre Blefjell tettbebyggelse

Tillatelsen er gitt i medhold av forurensningsloven § 11 jf. forurensningsforskriften § 14-4. Vilkårene er satt i medhold av forurensningsloven § 16, § 22 og § 40.

Tillatelsen er gitt på grunnlag av opplysninger fra uttrekk av Vann-Nett og Naturbase i februar 2024, opplysninger fremkommet i søknad av 21.12.2021 og revidert søknad av 13.06.2023, samt opplysninger fremkommet i sakens øvrige dokumenter.

Denne tillatelsen erstatter tidligere tillatelser gitt av Flesberg kommune.

Informasjon fra enhetsregisteret:

Navn på ansvarlig enhet: Blefjell Vann- og Avløpssekskap AS
Organisasjonsnummer: 990 107 580
Postadresse: Postboks 43, 3621 Lampeland, Flesberg

Informasjon om virksomheten fra Statsforvalterens database:

Tettbebyggelse: del av Søndre Blefjell tettbebyggelse	
Anleggsnavn: Ådalen avløpsanlegg	
Anleggsnr. og anleggsaktivitet:	3334.0027.01 – privat avløpsanlegg
Kommune: Flesberg	Fylke: Buskerud
Lokalisering (UTM): sone 32, øst: 525533 nord: 6630064	
Lokalisering, adresse og gbnr: Ådalen Blefjell, 36232 Lampeland, gbnr. 17/1 og 16/3	
Næringskode og bransje: 36.000 Uttak fra kilde, rensing og distribusjon av vann	
Hovedkategori IED*: -	
IED-kode: ikke omfattet	

* IED (industriutslippsdirektivet) er gjennomført i norsk rett ved forurensningsforskriften av 1. juni 2004 nr. 931, kap. 36.

Tillatelsesnummer: 2024.0513.T		Arkivreferanse: 2021/37989	
Tillatelse første gang gitt: 20.06.2024	Tillatelse sist revidert i medhold av fl § 18 tredje ledd:	Tillatelse sist endret:	
Hilde Sundt Skålevåg seksjonssjef		Mabel Katrine Trovum seniorrådgiver	

Tillatelsen er godkjent elektronisk og har derfor ingen underskrift

Endringslogg

Endringsnummer	Endringer av	saksbeh. og saksnr.	Beskrivelse av endring
00	20.06.2024	Mabel Katrine Trovum, 2021/27989	Tillatelsen ble gitt (tillatelsesnr. 2024.0513.T). Tillatelsen erstatter tidligere tillatelser gitt av Flesberg kommune den 19.10.2006 og 09.09.2010

Innhold

1	Tillatelsens rammer.....	5
1.1	Tillatelsen omfatter	5
2	Generelle vilkår	6
2.1	Utslippsbegrensninger.....	6
2.2	Plikt til å overholde grenseverdier	7
2.3	Plikt til å redusere forurensning så langt som mulig	7
2.4	Plikt til forebyggende vedlikehold	7
2.5	Tiltaksplikt ved økt forurensningsfare	7
2.6	Plikt til internkontroll	7
2.6.1	Krav om miljørisikovurdering.....	8
2.7	Krav til langsiktig planlegging.....	8
2.8	Plikt til å ha oversikt over og kunnskap om tilstand og påvirkning.....	9
2.9	Ombygging og overføring av avløpsvann til andre anlegg.....	9
3	Utslipp til vann	9
3.1	Krav til avløpsnett	9
3.1.1	Krav til oppsamling av kommunalt avløpsvann	9
3.1.2	Krav om tiltaksplan for fornyelse av avløpsnett	10
3.1.3	Krav til kontroll med overvann og annet fremmedvann tilført avløpsnett	10
3.1.4	Krav til utslipp via overløp	10
3.1.5	Krav til virkningsgrad for avløpsnett	11
3.2	Krav til rensing av avløpsvann	11
3.2.1	Generelt	11
3.2.2	Oversikt over avløpsrenseanlegg	11
3.2.3	Rensekrav og dokumentasjonskrav for Ådalen avløpsrenseanlegg	12
3.2.4	Utslippspunkt for avløpsrenseanlegg og overløp.....	14
3.2.5	Påslipp.....	15
4	Utslipp til luft.....	15
4.1	Generelt.....	15
4.2	Lukt fra punktkilder.....	16
4.3	Klimagassregnskap og utslipp av klimagasser	16
5	Støy	16
6	Avfall og avløpsslam.....	16
6.1	Generelle krav til avfall	16
6.2	Håndtering av avløpsslam.....	17
7	Akutt forurensning – forebyggende tiltak, varsling og beredskap	17

7.1	Forebyggende tiltak	17
7.2	Beredskapsanalyse	18
7.3	Beredskapsplan	18
7.4	Beredskapsetablering	18
7.5	Øving av beredskap	18
7.6	Varsling av akutt forurensning	18
8	Utslippskontroll, resipientundersøkelser og overvåkning	19
8.1	Krav om måleprogram	19
8.2	Overvåking etter forurensningsforskriften	19
8.3	Overvåking etter vannforskriften	20
8.4	Rapportering av overvåkingsresultater	20
8.5	Registrering i Vannmiljø	21
9	Energi	21
9.1	Energistyringssystem	21
9.2	Utnyttelse av overskuddsenergi	21
10	Substitusjon av kjemikalier og råstoffer	21
11	Krav til rapportering	22
11.1	Årlig egenkontrollrapportering	22
11.2	Årsrapport	22
12	Nedleggelse, ombygging og overføring av avløpsvann til andre anlegg	23
13	Tilsyn	23
	Vedlegg 1: Oversikt over utvalgte, sentrale begreper benyttet i tillatelsen	24

1 Tillatelsens rammer

1.1 Tillatelsen omfatter

Tillatelsen gjelder transport, behandling og utslipp av avløpsvann fra deler av Søndre Blefjell tettbebyggelse. Tillatelsen omfatter utslipp fra samlet tilført avløpsmengde tilsvarende **inntil 3 000 BOF₅ personekvivalenter (pe)** fra del av Søndre Blefjell tettbebyggelse i maksuke. Tillatelsen forutsetter at utslippspunktet for rensset avløpsvann flyttes til Ådalselva før utslippet overstiger en samlet tilført avløpsmengde på **2 000 BOF₅ personekvivalenter (pe)**. Utslippspunktet skal flyttes til Ådalselva **innen 01.10.2025**.

I tillatelsen er det gitt dispensasjon fra krav i forurensningsforskriften § 14-6, § 14-11, § 14-12 og § 14-13. **Dispensasjonene er gyldige til 19.01.2029.**

Det samlede utslippet omfatter disse avløpsrenseanleggene:

- Ådalen avløpsrenseanlegg, 3 000 pe (BOF₅)

Alle tettbebyggelser som er tilknyttet samme avløpsrenseanlegg, også tettbebyggelser i andre kommuner, regnes som én tettbebyggelse i henhold til forurensningsforskriften kapittel 11, § 11-3 bokstav k, andre ledd.

Blefjell Vann- og Avløpsselskap AS (heretter: bedriften) skal til enhver tid ha oppdatert dokumentasjon på sin del av tettbebyggelsens utbredelse (areal) og utslippstørrelse (pe beregnet BOF₅ etter NS 9426¹). Ved utbygging av infrastruktur eller vesentlig utvidelse av virksomhet som medfører økte utslipp fra bedriftens del av tettbebyggelsen, skal tettbebyggelsens geografiske utbredelse og utslippstørrelse oppdateres.

Bedriften plikter å sørge for at det er samsvar mellom renskapasitet og størrelsen på potensielt utslipp (BOF₅ pe) av avløpsvann i maksuke fra den aktuelle delen av tettbebyggelsen, før slike endringer som nevnt over realiseres. Det er ikke tillatt å overskride det faktiske utslippet i BOF₅ pe utover tillatelsens ramme. Ved langvarige overskridelser plikter bedriften å utarbeide en tiltaksplan for å redusere konsekvensene av dette på kort og lang sikt. Ved permanente utvidelser, må bedriften søke Statsforvalteren om en endring av tillatelsen.

Kravene i denne tillatelsen tar utgangspunkt i bedriftens beregnede, potensielle utslipp etter NS 9426, og basert på kunnskap om antallet fastboende og ikke-fastboende personer, industri med påslipp til avløpsnett og eventuelle andre kilder som vil påvirke mengden og sammensetningen av kommunalt avløpsvann som oppstår.

¹ Med bedriftens beregnede potensielle utslipp, menes den maksimale, gjennomsnittlige ukesebelastning i BOF₅ (pe) til det avløpssystemet som reguleres i denne tillatelsen, og som oppstår i den uka i året med forventet høyest belastning. Beregningene skal være representative for situasjonen på søknadstidspunktet og 10 år fram i tid.

Tabell 1.1.1 Beregningene gjengis her for å unngå tvil om hvilke utslippsforhold som lå til grunn da tillatelsen ble gitt:

Kilde	Beregnet BOF ₅ (pe) i 2023	Beregnet BOF ₅ (pe) i 2029
Fast bosatte	0	0
Kommunale virksomheter og arbeidsplasser, hoteller o.l.	0	0
Tilknyttede hytter	590	Ukjent antall
Påslipp industri	0	0
Overføring fra andre kommuner	0	0
Septikslam mottak	0	0
SUM	1 059	3 000
Angi ukenr. for uke valgt som uke med maksimal utslipp som er lagt til grunn i beregningene i tabell 1.1.1	Påskeuken	

Samarbeid mellom kommuner eller selskaper innenfor samme tettbebyggelse om håndtering av avløpsvann forutsettes formalisert gjennom privatrettslige avtaler.

Denne tillatelsen omfatter de avløpsrensaneanlegg som framgår av punkt 3.2.2 og utslippspunkter slik de er opplistet i punkt 3.2.4. Tillatelsen omfatter ikke mottak eller behandling av septikslam eller avløpslam ved Ådalen avløpsrensaneanlegg (se definisjonen av septikslam og avløpslam i vedlegg 1).

Avløpsdirektivet er under revidering og kan føre til endringer i forurensningsforskriften. Det vil til enhver tid være det strengeste kravet som gjelder.

Kravene til overvåking i denne tillatelsen er tilpasset behovet for samordnet overvåking etter vannforskriften.

2 Generelle vilkår

2.1 Utslippsbegrensninger

De utslippskomponenter fra virksomheten som er antatt å ha størst miljømessig betydning for organisk belastning og eutrofisituasjonen i resipienten er uttrykkelig regulert gjennom spesifikke vilkår i denne tillatelsens punkt 3 til 5. Utslipp som ikke er uttrykkelig regulert på denne måten, er også omfattet av tillatelsen så langt opplysninger om slike utslipp er fremkommet i forbindelse med saksbehandlingen eller må anses å ha vært kjent på annen måte da vedtaket ble truffet.

2.2 Plikt til å overholde grenseverdier

Alle grenseverdier skal overholdes innenfor de fastsatte midlingstider jf. vilkår 3.2.3 og innenfor de rammer som følger av forurensningsforskriftens § 14-13. Variasjoner i utslippene innenfor de fastsatte midlingstidene skal ikke avvike fra hva som følger av normal drift i en slik grad at de kan føre til økt skade eller ulempe for miljøet.

2.3 Plikt til å redusere forurensning så langt som mulig

All forurensning fra det totale avløpssystemet, herunder utslipp til luft og vann, samt støy og avfall er isolert sett uønsket. Selv om utslippene holdes innenfor fastsatte utslippsgrenser, plikter bedriften å redusere utslipp så langt det er mulig uten urimelige kostnader.

Det totale avløpssystemet skal drives, vedlikeholdes og fornyes i et langsiktig perspektiv, slik at forventet funksjon og ytelse opprettholdes og er stabil til tross for variasjoner i belastning og klimaforhold.

2.4 Plikt til forebyggende vedlikehold

For å holde de ordinære utslippene på et lavest mulig nivå og for å unngå utilsiktede utslipp, skal bedriften sørge for forebyggende vedlikehold av utstyr som kan ha utslippsmessig betydning. Systemer og rutiner for vedlikehold av slikt utstyr skal være dokumentert.

2.5 Tiltakplikt ved økt forurensningsfare

Dersom det som følge av unormale driftsforhold eller av andre grunner oppstår fare for økt forurensning, plikter bedriften å iverksette de tiltak som er nødvendige for å eliminere eller redusere den økte forurensningsfaren.

Bedriften skal så snart som mulig informere Statsforvalteren i Oslo og Viken om unormale forhold som har eller kan få forurensningsmessig betydning. Med forurensningsmessig betydning menes unormale tilførsler av forurensninger til avløpsreanseanlegget som kan få konsekvenser for overholdelse av utslippskrav eller slamhåndtering. Akutt forurensning skal i tillegg varsles, jf. krav fastsatt i punkt 7 i denne tillatelsen.

2.6 Plikt til internkontroll

Bedriften plikter å etablere internkontroll for sin avløpsvirksomhet i henhold til gjeldende forskrift om dette². Internkontrollen skal sikre og dokumentere at virksomheten overholder krav i denne tillatelsen, forurensningsloven, produktkontrollloven³ og relevante forskrifter til disse lovene, der særlig forurensningsforskriften kap. 11 og 14 legger rammer for bedriftens avløpsvirksomhet. Bedriften plikter å holde internkontrollen oppdatert.

Bedriften plikter til enhver tid å ha oversikt over alle forhold som kan medføre forurensning og kunne redegjøre for risikoforhold. Punkt 2.6.1 beskriver konkrete krav til innholdet i en

² Forskrift om systematisk helse-, miljø- og sikkerhetsarbeid i virksomheter (internkontrollforskriften) av 06.12.1996, nr. 1127

³ L11.06.1976 nr. 79 Lov om kontroll med produkter og forbrukertjenester (produktkontrollloven)

miljøriskovurdering, både med hensyn til *akutt* forurensning og risiko for annen ulovlig forurensning.

2.6.1 Krav om miljørisikovurdering

Bedriften skal ha en oppdatert skriftlig, klimatilpasset miljørisikovurdering av det totale avløpssystemet som denne tillatelsen omfatter. Dette innebærer en risikovurdering av forhold knyttet til avløpssystemet som kan forårsake utilsiktede forurensningsutslipp/farer for forurensning.

Denne miljørisikovurderingen skal som et minimum legge vekt på:

- Påslipp fra virksomheter
- Kritiske punkter på avløpsnett
- Kritiske punkter på avløpsrensaneanlegg
- Utslipp til sårbar resipient
- Utslipp av farlige stoffer
- Områder med mulige brukerkonflikter
- Hvordan det totale avløpssystemet blir påvirket av klimaendringer
- Angi risiko og risikoreduserende tiltak i prioritert rekkefølge
- Vannforskriftens § 4 og mål om god kjemisk og økologisk tilstand i vannforekomstene

På grunnlag av utførte risikoanalyser og fastsatte akseptable risikonivåer for skadelige hendelser som følge av utslipp, må det planlegges og gjennomføres tiltak for å overholde akseptabelt risikonivå. Både konsekvensreduserende og sannsynlighetsreduserende tiltak skal vurderes. Hvert tiltak skal være knyttet til en ansvarlig person/stilling, og tiltaket skal ha en frist for gjennomføring. Dette skal dokumenteres skriftlig i en tiltaksplan som inngår i virksomhetens internkontrollsystem.

Miljøriskovurderingen og tilhørende tiltaksplan skal evalueres minst én gang per år og skal oppdateres etter hvert som tiltak er gjennomført og kunnskapsgrunnlaget endrer seg. Evalueringen skal dokumenteres skriftlig. Det skal foreligge en skriftlig rutine for gjennomføring av miljørisikovurderinger, herunder kriterier for oppdatering.

2.7 Krav til langsiktig planlegging

Bedriften skal sørge for å identifisere behovet for vedlikehold, fornying og utbygging av avløpsnett, pumpestasjoner og avløpsrensaneanlegg for kommunalt avløpsvann og overvann, både på kort og lang sikt. Bedriften plikter å sette av tilstrekkelig med ressurser, både økonomiske og personressurser, for gjennomføring av planlagte tiltak som kreves for å følge opp kravene i denne tillatelsen over tid. Hvordan bedriften skal løse dette i praksis, skal dokumenteres overfor Statsforvalteren i Oslo og Viken på forespørsel.

Bedriften skal sørge for å sette av tilstrekkelig med ressurser, både økonomiske og personressurser, for gjennomføring av planlagte tiltak som kreves for å følge opp kravene i denne tillatelsen over tid. Hvordan bedriften skal løse dette i praksis, skal dokumenteres overfor Statsforvalteren i Oslo og Viken på forespørsel.

Bedriften skal på bakgrunn av en årlig vurdering av hvordan kravene i denne tillatelsen og i forurensningsforskriften kap. 14 er fulgt opp, vurdere behov for nye tiltak og endringer i prioriteringene.

En skriftlig oppsummering av denne årlige vurderingen skal vedlegges bedriftens egenkontrollrapportering, jf. punkt 11.2.

2.8 Plikt til å ha oversikt over og kunnskap om tilstand og påvirkning

Bedriften skal ha kjennskap til og kunne dokumentere skriftlig i hvilken grad avløpsrenseanlegg, avløpsnett og forurenset overvann påvirker eller kan påvirke vannmiljøet, sårbare naturtyper eller områder som brukes av sårbare arter.

Det må utvises særlig aktsomhet ved planlegging av nye ledningstraseer og ved graving eller andre aktiviteter som kan påvirke naturmangfoldet. Bedriften må gjøre seg kjent med aktuelle bestemmelser som kan gjelde for slik aktivitet.

2.9 Ombygging og overføring av avløpsvann til andre anlegg

Om avløpsrenseanlegg planlegges lagt ned eller stanset for en periode grunnet ombygging eller utbedring, skal bedriften gjøre det som til enhver tid er nødvendig for å motvirke fare for forurensning. Aktiviteter som kan medføre fare for økt forurensning utover det som er tillatt i denne tillatelsen, og som kan medføre at rensekrav ikke overholdes, kan ikke startes før Statsforvalteren i Oslo og Viken har gitt midlertidig unntak fra gjeldende rensekrav. Søknader om unntak fra gjeldende rensekrav må derfor sendes Statsforvalteren i Oslo og Viken i god tid.

3 Utslipp til vann

3.1 Krav til avløpsnettet

3.1.1 Krav til oppsamling av kommunalt avløpsvann

Avløpsnett, herunder pumpesystemer for transport av avløpsvann med tilhørende kummer, skal, uten at det medfører uforholdsmessige store kostnader, dimensjoneres, bygges, drives og vedlikeholdes med utgangspunkt i den beste tilgjengelige teknologi og fagkunnskap, særlig med hensyn til:

- avløpsvannets mengde og egenskaper
- forebygging av lekkasjer
- begrensning av forurensning av resipienten som følge av overløp

Statsforvalteren legger til grunn at bedriften gjennomfører alle hensiktsmessige og forebyggende tiltak mot forurensning. Det forventes at bedriften tar utgangspunkt i den teknologi som ut ifra en samlet vurdering av nåværende og fremtidig bruk av miljøet og av økonomiske forhold, gir de beste resultater, jf. forurensningsloven § 2.

3.1.2 Krav om tiltaksplan for fornyelse av avløpsnett

Bedriften skal utarbeide en tiltaksplan for fornyelse av avløpsnettet med kummer, pumpestasjoner m.v. Tiltaksplanen skal vise det årlige, gjennomsnittlige behovet for fornyelse av spillvannsførende ledningsnett, og hvilke kriterier som er lagt til grunn for fornyelse. Tiltaksplanen skal være sammenhengende og skal minst omfatte de neste 5 årene.

Bedriftens ledningsdatabase skal oppdateres kontinuerlig etter hvert som avløpsnettet fornyes.

3.1.3 Krav til kontroll med overvann og annet fremmedvann tilført avløpsnettet

Bedriften skal lage en tiltaksplan for å redusere andelen fremmedvann som tilføres avløpsnettet. Avløpsnettet skal være et 100 % separatsystem.

I områder hvor det separate overvannsnettet mottar forurenset overvann, skal behovet for rensing vurderes og dokumenteres.

Utslipp av sanitært avløpsvann via overvannsnettet er ikke tillatt.

3.1.4 Krav til utslipp via overløp

Bedriften skal ha oversikt over alle utslipp av urensset avløpsvann via overløp til resipient fra det totale avløpssystemet. Utslipp via overløp skal ikke føre til forsøpling.

Utslipp av urensset avløpsvann er uønsket. Den samlede mengden utslipp via driftsoverløp over året ikke være over 2 %.

Bedriften skal utarbeide en tiltaksplan for å redusere driftsoverløp og vurdere behovet for å etablere fordrøyningsbasseng eller andre avbøtende tiltak, jf. punkt 2.7. Det skal særlig tas hensyn til behovet for å redusere utslipp til sårbare resipienter og resipienter brukt til bading m.m. hvor utslippene kan representere en miljø- eller helsefare.

Driftstid for alle overløp skal registreres. Alle overløp skal måles fra og med 01.01.2026. Utslipp fra mindre overløp kan beregnes hvis en miljørisikovurdering dokumenterer at overløpet er av mindre miljømessig betydning. Dette skal inngå i årsrapporteringen til Statsforvalteren jf. punkt 11.

Alle utslipp via nødoverløp skal registreres særskilt og håndteres som en avvikssituasjon. Bedriften skal ha et overvåkings- og beredskapssystem som sikrer at nødoverløp straks oppdages og utbedres innen 24 timer. Rutiner for dette skal framgå av bedriftens internkontrollrutiner og beredskapstiltak.

Planlagt stans i pumpestasjoner skal i utgangspunktet ikke gi overløpsdrift. I de tilfeller dette likevel kan bli nødvendig skal Statsforvalteren i Oslo og Viken varsles i god tid på forhånd slik at søknadsplikt etter forurensningsloven kan vurderes.

3.1.5 Krav til virkningsgrad for avløpsnett

Bedriften skal kontinuerlig gjennomføre planlagte tiltak for å redusere lekkasjer av urensset avløpsvann fra avløpsnett.

Virkningsgraden til avløpsnett, det vil si hvor stor andel av vannmengden *eller* forurensningsmengden som når fram til avløpsrensaneanlegget sammenliknet med det som oppstår, skal dokumenteres og være tilgjengelig for Statsforvalteren ved forespørsel. Dette skal gjøres ved å legge til grunn målte verdier for overløp eller beregnede verdier for mindre omfattende overløpsutslipp, jf. punkt 3.1.4. I tillegg skal andre ulike kilder til tap beregnes eller vurderes kvalitativt.

Utslipp på grunn av feil på avløpsnett, stans i pumpestasjoner og liknende skal ikke redusere virkningsgraden i avløpsnett med mer enn 3 % over året.

3.2 Krav til rensing av avløpsvann

3.2.1 Generelt

I utgangspunktet skal alt avløpsvann som er medregnet i tettbebyggelsens utslippstørrelse, behandles slik at samme minimumskrav til rensing oppfylles, uavhengig av avløpsrensaneanleggenes dimensjonerende kapasitet og teknologi. i. Dette gjelder for utslipp over 50 pe, også fra private avløpsrensaneanlegg som ikke er tilknyttet kommunalt avløpsnett. Kontrollkravene skal imidlertid være tilpasset det enkelte anlegg. For Blefjell Vann og Avløpsselskap AS er det gitt dispensasjon fra sekundærrensekravene i forurensningsforskriften § 14-6 frem til 19.01.2029.

I tillegg kan det enkelte avløpsrensaneanlegg ha tilleggskrav eller skjerpede krav satt av hensyn til resipienten og bruken av denne, jf. vilkår 3.2.3.

Det skal settes av areal til eventuell utvidelse som følge av framtidige nye renskrav eller behov for økt kapasitet.

3.2.2 Oversikt over avløpsrensaneanlegg

Avløpsrensaneanlegg innenfor bedriftens del av tettbebyggelsen og som omfattes av denne tillatelsen, framgår av tabell 3.2.2.1.

Oversikten gir også informasjon om forventet belastning og dimensjonerende kapasitet i BOF₅ (pe) og forventet hydraulisk kapasitet. Oversikten viser også type rensprosess etablert ved det enkelte anlegg.

Tabell 3.2.2.1: Oversikt over avløpsrenseanlegg innenfor kommunens del av tettbebyggelsen

Navn på avløpsrenseanlegg	Tilført belastning inn i BOF ₅ (pe) i 2029	Dimensjonerende kapasitet i BOF ₅ (pe)	Hydraulisk kapasitet (m ³ per døgn)	Renseprosess
Ådalen avløpsanlegg	3 000 pe	3 000 pe	350 m ³ /d	Infiltrasjonsanlegg med mekanisk-biologisk forbehandling

Avløpsrenseanleggene skal utformes slik at kravene i forurensningsforskriften kap. 14 og kravene i denne tillatelsen kan overholdes. Frem til 19.01.2029 gjelder dette med unntak av § 14-6, § 14-11, § 14-12 og § 14-13.

3.2.3 Rensekrav og dokumentasjonskrav for Ådalen avløpsrenseanlegg

Generelt om dokumentasjonskrav

Utslippsparametere og tilhørende grenseverdier, samt minimum antall prøver og midlingstid, er satt i tabell 3.2.3.1 under. Avlastning fra overløp på avløpsrenseanlegget er inkludert i renskravene.

Utslipp via overløp (både driftsoverløp og nødoverløp) ved avløpsrenseanlegget skal regnes med i rensgraden for anlegget.

Etter 19.01.2029 skal prøver av KOF_{CR} og BOF₅ minst etterkomme enten krav til konsentrasjon eller renseseffekt. Dersom utslippet overskrider med 100 % av det renskravene sier, skal bedriften varsle Statsforvalteren i Oslo og Viken.

3.2.3.1 Ådalen avløpsrenseanlegg

Tabell 3.2.3.1: Utslippskrav og prøvetakingskrav for Ådalen avløpsrenseanlegg.

Utslippsparameter	Krav	Prøvetype og -frekvens
Total fosfor (tot-P)	Fra dags dato: 95 % renseseffekt. Renseseffekt beregnes som årlig middelværdi (<i>renseseffekt skal overholdes etter infiltrasjonstrinnet</i>). Fra 19.01.2029: 90 % renseseffekt. Renseseffekt beregnes	Fra dags dato: 12 stikkprøver per år. Fra og med 01.10.2025: 12 ukeblandprøver eller 12 døgnblandprøver per år. Fra 19.01.2029: 12 ukeblandprøver eller 12 døgnblandprøver per år. Prøvetaking

	som årlig middelværdi <i>(renseeffekt skal overholdes ved utløp fra kjemisk-biologisk rensetrinn)</i>	skal skje etter rensing i kjemisk-biologisk rensetrinn og før infiltrasjonstrinn. Prøvetakingen skal være akkreditert.
Total nitrogen (tot-N)	Kun overvåking. Kravet gjelder fra og med dags dato.	Fra dags dato: 12 stikkprøver per år. Fra og med 01.10.2025: 12 ukeblandprøver eller 12 døgnblandprøver per år. Fra 19.01.2029: 12 ukeblandprøver eller 12 døgnblandprøver per år. Prøvetaking skal skje etter rensing i kjemisk-biologisk rensetrinn og før infiltrasjonstrinn. Prøvetakingen skal være akkreditert.
Biologisk oksygenforbruk (BOF ₅)	Fra dags dato: Minst 95 % rensingseffekt. Rensingseffekt beregnes som årlig middelværdi. <i>(renseeffekt skal overholdes etter infiltrasjonstrinnet).</i> Fra 19.01.2029: Minst 70 % rensingseffekt eller at utslippskonsentrasjonen ikke overstiger 25 mg O ₂ /l <i>(kravene skal overholdes ved utløp fra kjemisk-biologisk rensetrinn)</i>	Fra dags dato: 12 stikkprøver per år. Fra og med 01.10.2025: 12 døgnblandprøver per år. Fra 19.01.2029: 12 døgnblandprøver per år. Minst 10 av 12 døgnblandprøver må overholde krav. Prøvetaking skal skje etter rensing i kjemisk-biologisk rensetrinn og før infiltrasjonstrinn. Prøvetakingen skal være akkreditert.
Kjemisk oksygenforbruk (KOF _{CR})	Fra dags dato: Minst 85 % rensingseffekt. Rensingseffekt beregnes som årlig middelværdi. <i>(renseeffekt skal</i>	Fra dags dato: 12 stikkprøver per år. Fra og med 01.10.2025: 12 døgnblandprøver per år.

	<p><i>overholdes etter infiltrasjonstrinnet).</i></p> <p>Fra 19.01.2029: Minst 75 % renseseffekt eller at utslippskonsentrasjonen ikke overstiger 125 mg O₂/l (<i>kravene skal overholdes ved utløp fra kjemisk-biologisk rensetrinn</i>)</p>	<p>Fra 19.01.2029: 12 døgnblandprøver per år. Minst 10 av 12 døgnblandprøver må overholde krav. Prøvetaking skal skje etter rensing i kjemisk-biologisk rensetrinn og før infiltrasjonstrinn. Prøvetakingen skal være akkreditert.</p>
E. coli	Kun overvåking*. Kravet gjelder fra og med dags dato.	En gang i måneden tas en øyeblikksprøve. Prøvetaking skal utføres fra 1. mai til 31. oktober hvert år.

* Dersom overvåkingen viser at utslippet av bakterier fra Ådalen renseanlegg påvirker Beinsvatnet eller andre resipienter, kan Statsforvalteren vurdere å stille utslippskrav for bakterier.

3.2.4 Utslippspunkt for avløpsrenseanlegg og overløp

Avløpsvann skal, etter mekanisk-biologisk forbehandling, renses i infiltrasjonstrinn. Renset avløpsvann skal føres ut i resipient på en slik måte at innblandingen i vannmassene blir best mulig og slik at brukerinteresser ikke påvirkes.

Tabell 3.2.4.1 Utslippspunkt for utslipp av rensed avløpsvann ved Ådalen avløpsrenseanlegg

Utslippspunktets navn	Koordinater nord (UTM sone 32)	Koordinater øst (UTM sone 32)	Avstand fra land + navn på resipient	Dybde
Ådalen avløpsrenseanlegg	6630018	525593	<p>I dag: Ikke relevant, infiltrasjon med avrenning til Delesbekken.</p> <p>Fra 01.10.2025: Ådalselva (plassering av utslippspunkt for rensed avløpsvann må vurderes ut fra resipienthensyn)</p>	<p>I dag: Ikke relevant.</p> <p>Fra 01.10.2025: Ådalselva (plassering av utslippspunkt for rensed avløpsvann må vurderes ut fra resipienthensyn)</p>

Tabell 3.2.4.2 *Utslippspunkt for overløp ved Ådalen avløpsrenseanlegg*

Utslippspunktets navn	Koordinater nord (UTM sone 32)	Koordinater øst (UTM sone 32)	Avstand fra land⁴ + navn på resipient	Dybde
Overløp fra interne pumpestasjoner på renseanlegget	6630075	525551	Ikke relevant, ledes til et pukkmagasin etablert i sand- og grusmasser. Fra 01.10.2025: Ådalselva (plassering av utslippspunkt for overløp må vurderes ut fra resipienthensyn)	Ikke relevant. Fra 01.10.2025: Ådalselva (plassering av utslippspunkt for overløp må vurderes ut fra resipienthensyn)

3.2.5 Påslipp

Påslipp til bedriftens avløpsnett skal ikke redusere muligheten for å overholde utslipps- og rensekrav satt i denne tillatelsen eller forurensningsforskriften eller redusere muligheten for å utnytte avløpsslammet iht. gjødselvereforskriftens krav.

Bedriften skal ha oversikt over alle virksomheter som kan utgjøre en risiko for avløpssystemet.

4 Utslipp til luft

4.1 Generelt

Lukt skal være en driftsparameter for det totale avløpssystemet. Dette for å sikre at lukt fra pumpestasjoner, overløp, kummer og eventuelle lufteinnetninger ikke er til vesentlig sjenanse for naboer og brukere av nærområdet.

Bedriften skal ha oversikt over kilder og vurdere behovet for tiltak og eventuelt effekten av gjennomførte luktreduerende tiltak.

Før bygging av nye anlegg, komponenter (pumpestasjoner, kummer og utearealer og ledninger) må bedriften vurdere mulige kilder til lukt og om nærhet til bebyggelse, ferdsel eller terrengforhold kan skape luktkonflikter.

⁴ Avstanden fra land regnes som horisontal avstand fra strandkanten ved middelvannstand

Bedriften skal ha et system for registrering og oppfølging av eventuelle klager og avvik på lukt. Systemet skal være en del av internkontrollen.

4.2 Lukt fra punktkilder

Punktutslipp for avgasser skal håndteres slik at luktulempe forebygges effektivt.

Beregnet luktinnhold fra slike kilder ved omkringliggende boliger, sykehus, pleieinstitusjoner, fritidsboliger, utdanningsinstitusjoner og barnehager mv. skal ikke overstige 2 ouE/m³ som maksimal månedlig 99 prosent timefraktal.

4.3 Klimagassregnskap og utslipp av klimagasser

Utslipp av klimagasser fra drift av det totale skal holdes på et så lavt nivå som mulig. Bedriften skal utarbeide klimagassregnskap årlig.

5 Støy

Avløpsvirksomhetens bidrag til utendørs støy ved omkringliggende boliger, sykehus, pleieinstitusjoner, fritidsboliger, utdanningsinstitusjoner og barnehager skal ikke overskride grensene i tabell 5.1. Grensene skal måles eller beregnes med frittfeltsverdi ved den mest støyutsatte fasaden.

Tabell 5.1 Støygrenser

Dag (kl. 07-19) LpAekv12h	Kveld (kl.19-23) LpAekv4h	Natt (kl. 23-07) LpAekv8h	Søn-/hellig- dager (kl. 07-23) LpAeq16h	Natt (kl. 23-07) LA1*
55 dB(A)	50 dB(A)	45 dB(A)	50 dB(A)	60 dB(A)

*LA1 er et statistisk maksimalnivå, uttrykt som det støynivået som overskrides i 1 % av tiden i situasjoner der maksimalnivåhendelsene forårsakes av mange typer kilder, og antall hendelser ikke er entydige eller grupperbare. LpAeqT er A-veiet gjennomsnittsnivå (dBA) midlet over driftstid der T angir midlingstiden antall timer.

Alle støygrenser skal overholdes innenfor alle driftsdøgn. Støygrensene gjelder all støy fra den ordinære driften av avløpsrensaneanlegg, inkludert intern transport på område til anleggene og lossing/lasting av råvare, slam etc. Støy fra bygg- og anleggsvirksomhet og fra ordinær persontransport er likevel ikke omfattet av grensene.

6 Avfall og avløpsslam

6.1 Generelle krav til avfall

Bedriften plikter så langt det er mulig å unngå at det dannes avfall som følge av virksomheten. Særlig skal innholdet av skadelige stoffer i avfallet søkes begrenset mest mulig.

Bedriften plikter å sørge for at all håndtering av avfall, inkludert farlig avfall, skjer i overensstemmelse med gjeldende regler for dette fastsatt i eller i medhold av forurensningsloven, herunder avfallsforskriften⁵.

Avfall som oppstår i virksomheten, skal leveres til lovlig avfallsmottak. Ved evt. bruk av biofilmbærere må det sikres at plastmedium ikke blir spredd til miljøet.

6.2 Håndtering av avløpslam

Med avløpslam menes den faste fraksjonen som felles ut ved renseprosesser i avløpsrenseanlegg, og hvor ristgods er fjernet i forkant (se definisjon av avløpslam i *vedlegg 1*).

Bedriften skal ha oversikt over hvilke mengder råslam som oppstår i det enkelte avløpsrenseanlegg, slamkvalitet og videre håndtering. Dette skal inngå i egenkontrollrapporteringen for avløpsrenseanlegg, se punkt 11.1.

Det tillates ikke mottak eller behandling av septikslam eller avløpslam ved Ådalen avløpsrenseanlegg. Alt slam som oppstår på avløpsrenseanlegget, skal forbehandles slik at det blir egnet for transport til behandlingsanlegg og leveres til godkjent behandlingsanlegg med tillatelse etter forurensningsloven.

Avløpslam som ikke overholder kravene i gjødselvereforskriften⁶ og dermed ikke er egnet for bruk, skal leveres til godkjent mottaksanlegg for avfall og ikke blandes sammen med annet avløpslam.

Ved prøvetaking av slammet skal anerkjente metoder for å oppnå representative prøver benyttes.

Statsforvalteren kan pålegge bedriften å delta i kartlegging for å dokumentere nivåer av miljøgifter i slam.

7 Akutt forurensning – forebyggende tiltak, varsling og beredskap

7.1 Forebyggende tiltak

Dersom det som følge av unormale driftsforhold eller av andre grunner oppstår fare for økt forurensning, plikter bedriften å iverksette de tiltak som er nødvendige for å eliminere eller redusere den økte forurensningsfaren.

Bedriften plikter i tillegg å ha en plan for en trinnvis og systematisk gjennomføring av risikoreduserende tiltak avdekket i miljørisikovurderingen jf. vilkår 2.6.1.

⁵ Forskrift om gjenvinning og behandling av avfall (avfallsforskriften) av 01.06.2004, nr. 930

⁶ Forskrift om gjødselvarer mv. av organisk opphav av 4.7.2003, nr 951.

7.2 Beredskapsanalyse

Med grunnlag i miljørisikovurderingen skal bedriften utarbeide en beredskapsanalyse for den eventuelle restrisiko som gjenstår etter at forebyggende tiltak er iverksatt. For hver av hendelsene som er identifisert i miljørisikoanalysen skal bedriften utarbeide og begrunne:

- organisering av beredskapen
- nødvendig beredskapsutstyr
- nødvendig mannskap
- responstid

Beredskapen skal stå i et rimelig forhold til risiko for akutt forurensning.

7.3 Beredskapsplan

Miljørisikovurdering, beredskapsanalyse, forebyggende tiltak og beredskapsetablering skal dokumenteres i en beredskapsplan som er en del av bedriftens internkontrolldokumentasjon.

Beredskapsplanen skal som et minimum beskrive den etablerte beredskapens organisering, bemanning, innsatsutstyr og personlig utstyr og angi innsatsplaner for dimensjonerende scenarier.

Beredskapsplanen skal holdes oppdatert og kunne fremvises ved behov.

7.4 Beredskapsetablering

Basert på beredskapsplanen skal det etableres en beredskapsorganisasjon med mannskap og nødvendig utstyr. Kompetanse, opplæring og organisering skal være dimensjonert for de potensielle hendelsene som er vurdert å utgjøre størst miljørisiko.

7.5 Øving av beredskap

Det skal utarbeides en plan for å øve på beredskapen, og det skal gjennomføres øvelse minst én gang pr. år. Det skal utarbeides klare mål for øvelsen, inkludert mål for responstid. Øvelsen skal dokumenteres i rapporter, med eventuelle anbefalinger om forbedringer. Hvordan eventuelle anbefalinger om forbedringer er fulgt opp, skal være dokumentert i internkontrollen.

7.6 Varsling av akutt forurensning

Akutt forurensning eller fare for akutt forurensning skal varsles i henhold til *forskrift om varsling av akutt forurensning eller fare for akutt forurensning*. Internkontrollen skal beskrive kartlegging og vurdering av risiko for akutt forurensning og annen uønsket påvirkning av ytre miljø. Bedriften skal så snart som mulig informere Statsforvalteren i Oslo og Viken om:

- Akutt forurensning på grunn av driftsstans som skyldes uhell eller langvarig strømbrytning
- Unormale forhold som har eller kan få forurensningsmessig betydning
- Utslippskonsentrasjon på mer enn det dobbelte av gjeldende krav for en prøve der prøvetaking og analyse er utført jf. forurensningsforskriften §§ 14-11, 14-12 og 14-14.

Bedriften kan finne skjema for varsling av akutt forurensning på Statsforvalteren sine nettsider:

<https://www.statsforvalteren.no/nb/oslo-og-viken/skjema-og-tjenester/>

8 Utslippskontroll, resipientundersøkelser og overvåkning

8.1 Krav om måleprogram

Bedriften skal, som en del av sin internkontroll ved Ådalen avløpsanlegg, utarbeide og holde oppdatert et måleprogram med oversikt over alle analyser og målinger av relevante drifts- og utslippsparametere tilpasset det enkelte anleggs størrelse, herunder utslipp til vann, grunn og luft. Måleprogrammet skal være en del av bedriftens internkontroll og holdes oppdatert.

Måleprogrammet skal beskrive de forskjellige trinnene i målingene og begrunne valgte prøvetakingspunkter og prøvetakingsmetodikk (metoder og frekvens).

Prøvetidspunktene skal velges slik at resultatene blir mest mulig representative for variasjoner i utslippene gjennom hele året ved normale driftsforhold. Måleprogrammene skal omfatte antatt maksuke for belastning for det enkelte anlegg og perioder med overløp. Minimum antall prøver skal være i samsvar med kravene i tabell 3.2.3.1 i tillatelsen, men antallet skal økes der dette er nødvendig for å ivareta kravet til representativitet. Dersom en prøve må utgå pga. unormale driftsforhold, skal dette kompenseres med at det tas en ny prøve på et senere tidspunkt.

Norske standarder skal benyttes så langt det er mulig. Dersom dette ikke finnes, kan internasjonal standard eller annen metode benyttes så lenge metoden gir representative tall for virksomhetens faktiske utslipp.

8.2 Overvåking etter forurensningsforskriften

Bedriften skal sørge for overvåking av mulige miljøeffekter av utslipp fra avløpsrensaneanlegg og overløp med en utslippsstørrelse av miljømessig betydning til berørte vannforekomster i henhold til et overvåkingsprogram. Overvåkingen skal være risikobasert og bidra til å avklare om resipienten skal registreres som følsom, normal eller mindre følsom jf. forurensningsforskriften kap. 11, vedlegg 1, punkt 1.1 og følge prinsippene i veileder TA-1890/2005 eller en oppdatert versjon av denne.

Da Ådalen avløpsrensaneanlegg har dispensasjon fra sekundærrensekravet, skal overvåkingen gi grunnlag for å vurdere om unntaket fra sekundærrensing er akseptabelt eller om utslippene av behandlet avløpsvann gir skadevirkninger på miljøet jf. § 14-8 i forurensningsforskriften.

Overvåkingen skal gjennomføres med et intervall på 3 år og samordnes så langt det er mulig med overvåkingen etter vannforskriften.

Dersom utslipp eller tilstanden i vannforekomsten endres, kan Statsforvalteren pålegge en utvidelse av overvåkingsprogrammet mhp. målepunkter, elementer og frekvens. Statsforvalteren kan også pålegge strengere rensekrav.

8.3 Overvåking etter vannforskriften

Bedriften skal overvåke hvordan utslipp fra avløpsrensaneanlegg og overløp med en utslippsstørrelse av miljømessig betydning, påvirker tilstanden i vannforekomsten og dokumentere om utslippene medfører forringelse eller at miljømål ikke nås, jfr. vannforskriften §§ 4 og 18. Overvåkingen skal gjennomføres i tråd med bestemmelsene i vannforskriften for tiltaksorientert overvåking § 18 og vedlegg V punkt 1.3 og vurderes etter klassifiseringssystemet for miljøtilstand i vann⁷. Overvåkingen skal belyse påvirkning fra pågående og tidligere utslipp fra virksomheten. Overvåkingen skal belyse virksomhetens bidrag til samlet tilstand i vannforekomsten.

Bedriften skal benytte nødvendig fagekspertise og samarbeide med eventuelle andre forurenserne om å utarbeide et overvåkingsprogram for de resipientene som berøres av avløpsvann. Hvis det pågår annen overvåking i resipienten av andre aktører (eksempelvis vannområde), anbefales det at overvåkingene samordnes. Overvåkningsprogrammet skal årlig vurderes av fagkyndig, og ved behov oppdateres.

Overvåkingsprogrammet/-ene skal følge anbefalinger gitt i gjeldende versjon av veilederen Klassifisering av miljøtilstand i vann (02:2018). Overvåkingsprogrammet skal beskrive og begrunne hvilke biologiske og kjemiske kvalitetselementer/parametere som skal overvåkes, kvantifiseringsgrenser og intervall for prøvetaking. Plasseringen av prøvetakingspunkter og prøvetakingsfrekvens, samt hvordan og i hvilke matrikser (vann, biota, sediment) undersøkelsen vil bli gjennomført, skal også framgå og begrunnes i programmet. Det skal tas prøver både oppstrøms og nedstrøms anleggets utslippspunkt.

Overvåkingen skal gjennomføres av fagkyndig, uavhengig konsulent i henhold til overvåkingsprogrammet. Der det er hensiktsmessig kan selve prøvetakingen gjennomføres av bedriften selv i samråd med konsulenten. Dersom vurderingene viser at det er behov for tiltak av hensyn til resipient eller for å overholde kravene i denne tillatelsen, er bedriften også pliktig til så snart som praktisk mulig å utbedre forholdene.

Overvåkingen skal gjennomføres med et intervall på 3 år med unntak av enkelte elementer hvor Statsforvalteren har gitt aksept for en utvidet frekvens. Dersom utslipp eller tilstanden i vannforekomsten endres, kan Statsforvalteren pålegge en utvidelse av overvåkingsprogrammet mhp. målepunkter, elementer og frekvens.

8.4 Rapportering av overvåkingsresultater

Resultater fra overvåkingen etter forurensningsforskriften jf. punkt 8.2, skal drøftes og konklusjoner om registreringen av resipienten som følsom, normal eller mindre følsom presenteres for forurensningsmyndighetene som en del av påfølgende kalenderårs årsrapportering jf. punkt 11.2.

⁷ Veileder 02:2018 Klassifisering av miljøtilstand i vann. Økologisk og kjemisk klassifiseringssystem for kystvann, grunnvann, innsjøer og elver

Vurdering av resultatene fra resipientundersøkelser etter vannforskriften jf. 8.3 skal sendes Statsforvalteren i Oslo og Viken innen 1. mars året etter at undersøkelsen er gjennomført, som del av årsrapportering jf. punkt 11.2. Resultatene skal vurderes etter det til enhver tid gjeldende klassifiseringssystem for vann, gitt i vannforskriften og veiledningsmaterieil til forskriften.

8.5 Registrering i Vannmiljø

Alle overvåkingsdata skal registreres i databasen Vannmiljø (<http://vannmiljo.miljodirektoratet.no/>) innen 1. mars året etter at undersøkelsene er gjennomført. Data rapporteres på Vannmiljø's importformat. Importmal og oversikt over hvilken informasjon som skal registreres i henhold til Vannmiljø's kodeverk finnes på <http://vannmiljokoder.miljodirektoratet.no.>

9 Energi

9.1 Energistyringssystem

Bedriften skal ha rutiner for regelmessig vurdering av tiltak som kan iverksettes for å oppnå en mest mulig energieffektiv drift av hele avløpsanlegget. Et energistyringssystem skal inngå i internkontrollen.

9.2 Utnyttelse av overskuddsenergi

Bedriften skal i størst mulig grad utnytte overskuddsenergi internt og legge til rette for at overskuddsenergi skal kunne utnyttes eksternt, med mindre det kan godtgjøres at dette ikke er teknisk mulig, begrenses av gitte konsesjoner eller medfører urimelige kostnader.

10 Substitusjon av kjemikalier og råstoffer

Med kjemikalier menes her kjemiske stoffer og stoffblandinger som brukes, herunder fellingskjemikalier og hjelpekoagulanter, vaskemidler, hydraulikkvæsker, brannbekjempningsmidler m.m.

For kjemikalier som benyttes på en slik måte at det kan medføre fare for forurensning, skal kommunen dokumentere at den har gjennomført en risikovurdering av bruk og utslipp på bakgrunn av kjemikalienes egenskaper, mengder, utslippspunkt m.m, jf. også punkt 2.6 om internkontroll.

Bedriften eller den ansvarlige for driften av avløpsrensaneanlegget plikter å etablere et dokumentert system for substitusjon av kjemikalier. Det skal foretas en løpende vurdering av risiko for skadelige effekter på helse og miljø forårsaket av de kjemikalier som benyttes, og av om

alternativer finnes. Der bedre alternativer finnes, plikter bedriften å benytte disse så langt dette kan skje uten urimelig kostnad eller ulempe.⁸

Stoffer alene, i stoffblandinger og/eller i produkter, skal ikke brukes uten at de er i overensstemmelse med kravene i REACH-regelverket⁹ og andre regelverk som gjelder for kjemikalier.

11 Krav til rapportering

11.1 Årlig egenkontrollrapportering

Bedriften skal rapportere avløpsdata til Miljødirektoratet innen 1. mars hvert år. Rapporteringen skal skje slik Miljødirektoratet legger til rette for.

11.2 Årsrapport

I tillegg til egenkontrollrapport skal bedriften årlig rapportere på det til enhver tid gjeldende skjema for årsrapport som man finner på Statsforvalteren sine nettsider:

<https://www.statsforvalteren.no/nb/oslo-og-viken/skjema-og-tjenester/>.

Årsrapporten skal vedlegges egenkontrollrapporten, jf. punkt 11.1.

Bedriften skal årlig gi en skriftlig vurdering av driftsforholdene siste kalenderår for hhv. avløpsnett, renseanlegg, slamhåndtering og overvåking med vekt på overordnede, kvalitative vurderinger.

Data som rapporteres i egenkontrollrapporteringen eller til Vannmiljø er det ikke nødvendig å repetere i årsrapporten, ut over hva bedriften selv finner hensiktsmessig og naturlig for å underbygge konklusjoner.

Følgende tema skal inngå i vurderingene:

- Hvordan avløpsreanseanleggene fungerer og årsaker til eventuelle overskridelser av tillatelse. Videre skal trender for rensing og driftsstabilitet beskrives.
- Ev. overskridelser av tillatelsen skal kommenteres særskilt ift. vilkår 3.2.3 og 3.2.4 med forslag til korrigerende tiltak.
- Resultater, trender og konklusjoner fra resipientovervåking jf. hensikt med overvåkingen beskrevet i vilkår pkt. 8.2 og 8.3.
- Status for risikovurderinger og oppfølging

Årsrapportene skal lastes opp som vedlegg til egenkontrollrapporten til Miljødirektoratet for bedriftens hovedledningsnett, inntil denne rapporteringen eventuelt integreres i egenkontrollrapporteringsskjemaene.

⁸ Jf. lov om kontroll med produkter og forbrukertjenester (produktkontrollloven) av 11.06.1976 nr. 79 § 3a om substitusjonsplikt

⁹ Forskrift om registrering, vurdering, godkjenning og begrensning av kjemikalier (REACH-forskriften) av 30.05.2008 nr. 516

12 Nedleggelse, ombygging og overføring av avløpsvann til andre anlegg

Om avløpsanlegg planlegges lagt ned eller stanset for en periode grunnet ombygging eller utbedring skal bedriften gjøre det som til enhver tid er nødvendig for å motvirke fare for forurensning.

Aktiviteter som kan medføre fare for forurensning må avklares med Statsforvalteren. Søknad om eventuelle unntak fra gjeldende renskrav må sendes Statsforvalteren i god tid.

Dersom det skal foretas utskifting av utstyr i virksomheten som gjør det teknisk mulig å motvirke forurensninger på en vesentlig bedre måte enn da tillatelsen ble gitt, skal Statsforvalteren på forhånd gis melding om dette.

All utskifting av utstyr skal ta utgangspunkt i den teknologi som ut ifra en samlet vurdering av nåværende og fremtidig bruk av miljøet og av økonomiske forhold, gir de beste resultater, jf. forurensningsloven § 2.

Ved planlegging om nedleggelse av avløpsrenseanlegg skal Statsforvalteren få beskjed om dette. Nedleggelsesplan med planlagte tiltak og frister skal sendes Statsforvalteren i god tid før nedleggelse.

Ved nedleggelse eller stans skal den ansvarlige sørge for at råvarer, hjelpestoff, halvfabrikat eller ferdig vare, produksjonsutstyr og avfall tas hånd om på forsvarlig måte, herunder at farlig avfall håndteres i henhold til avfallsforskriften kap. 11. De tiltak som treffes i denne forbindelse, skal rapporteres til Statsforvalteren i Oslo og Viken innen 3 måneder etter nedleggelse eller stans.

Rapporten skal også inneholde dokumentasjon av disponeringen av kjemikalierester og ubrukte kjemikalier og navn på eventuell(e) kjøper(e).

Ved nedleggelse av avløpsrenseanlegg skal den ansvarlige sørge for at driftsstedet settes i miljømessig tilfredsstillende stand igjen.

13 Tilsyn

Bedriften plikter jf. forurensningsloven § 50 å la representanter for Statsforvalteren i Oslo og Viken føre tilsyn med anleggene.

Vedlegg 1: Oversikt over utvalgte, sentrale begreper benyttet i tillatelsen

Begrep	Forklaring
Tettbebyggelse	<p>Definert i forurensningsforskriften § 11-3 k) ut fra nærhet mellom husklynger bestående av minst 5 hus. Se fullstendig tekst i forskriften.</p> <p>I tillegg regnes tettbebyggelse som én tettbebyggelse dersom avløpsvann fra to eller flere tettbebyggelse samles opp og føres til ett felles avløpsrenseanlegg eller utslippssted.</p> <p>Definisjonen gjelder alle typer hus, både bolighus, hytter/turistanlegg, næringsbygg, institusjoner, idrettsanlegg mv.</p>
Tettbebyggelses utslippsstørrelse	<p>Den maksimale, gjennomsnittlige ukesbelastning i BOF_5 (pe) til tettbebyggelses avløpsnett som oppstår i maksuke. Beregnes ut fra kunnskap om utslippskilder iht. NS 9426. (Kilde: EUs avløpsdirektiv)</p>
Maksuke	<p>Med maksuke menes største årlige BOF_5 (pe) – døgntilførsel beregnet som gjennomsnitt av sju påfølgende dager (Kilde: NS 9426 og EUs avløpsdirektiv).</p>
Kommunens beregnede (potensielle) utslipp av avløpsvann i maksuke	<p>Den beregnet, maksimale, gjennomsnittlige ukesbelastning i BOF_5 (pe) til det kommunale avløpssystemet som reguleres i denne tillatelsen, og som oppstår i den uka i året med forventet høyest belastning. Beregningene skal være representative for situasjonen på søknadstidspunktet og minst 10 år fram i tid, da tillatelsen uansett bør omgjøres senest etter 10 år. (Kilde: EUs avløpsdirektiv)</p>
Avløpsslam	<p>Avløpsslam er det slammet som felles ut ved rensing i et konvensjonelt avløpsrenseanlegg, og hvor ristgods er fjernet i forkant. Septikslam inngår ikke i denne definisjonen av hygieniske grunner. I boka om VA-teknikk av Ødegaard, omtales septikslam som en form for avløpsvann.</p>
Råslam	<p>Med råslam menes ubehandlet avløpsslam, dvs. slam som ikke har gjennomgått noen form for behandling. Fortykning og avvanning av råslam er metoder for forbehandling som finner sted på avløpsrenseanlegget for å redusere vanninnholdet i avløpsslammet før transport. Dette er aktiviteter som det er naturlig å se på som en del av driften av et avløpsrenseanlegg, og ikke som avfallsbehandling. (Kilde: Miljødirektoratet)</p>

Septikslam	<p>Septikslam er en samlebetegnelse for det som oppstår ved tømning av slamavskillere, septiktanker og tette oppsamlingstanker o.l. og som kan ha et vanninnhold på 95-99 %. (Kilde Bjarne Paulsrud, Vann nr. 4/1982).</p> <p>Septikslam inngår ikke i definisjonen av avløpsslam. I boka om VA-teknikk av Ødegaard, defineres septikslam som en form for avløpsvann.</p>
Overløp	<p>Arrangement for avledning eller måling av væskemengder. Utforming avhenger av funksjon og væskemengde. Overløp kan også anvendes om den vannmengde som avledes/måles. (Kilde: Vannordboken).</p> <p>Der begrepet 'overløp' er brukt i denne tillatelsen, menes både driftsoverløp og nødoverløp.</p> <p>Overløpets funksjon er at når den tilførte vannmengden overstiger kapasiteten nedstrøms, blir en del av vannmengden før til en avlastningsledning (overløpsledning) som normalt fører overløpsvannet til nærmeste resipient. (Kilde NV-rapport 222_2016)</p>
Driftsoverløp (også kalt regnvannsoverløp)	<p>Overløp som er etablert for å hindre overbelastning av avløpssystemet i perioder med så store nedbørsmengder at avløpssystemets dimensjonerende kapasitet overskrides. (Kilde: Ødegaard, Hallvard (2012) Vann- og avløpsteknikk, Norsk Vann)</p> <p>Mest relevant for fellesnett.</p>
Nødoverløp	<p>Overløp som skyldes uforutsette hendelser i alle deler av avløpssystemet og som brukes av sikkerhetsmessige grunner. (Kilde: Ødegaard, Hallvard (2012) Vann- og avløpsteknikk, Norsk Vann)</p>
Fremmedvann	<p>Med fremmedvann menes det vannvolumet som tilføres avløpssystemet i tillegg til nødvendig spillvann/sanitært avløpsvann og evt. industrielt avløpsvann tillatt gjennom påslipp. Det er vanligvis regnvann, smeltevann, grunnvann eller drikkevann. Betegnes også som infiltrasjons- og innlekkingsvann ifølge boka om VA-teknikk av Ødegaard.</p>
Virkningsgraden til avløpsnett	<p>Det vi si hvor stor andel av vannmengden <i>eller</i> forurensningsmengden som når fram til avløpsrensaneanlegget sammenliknet med det som oppstår.</p>
Blandprøver	<p>Er en prøve satt sammen av flere mindre vannmengde-proporsjonale delprøver tatt gjennom prøvetakingsperioden. Prøvetakingsperioden er enten ett døgn eller en uke.</p>

Ukeblandprøver	Er blandprøver tatt over minst fem døgn innenfor en periode på maks syv påfølgende døgn.
Prøvetaking	Med prøvetaking menes uttak av en representativ prøve og all behandling av prøven til den er klar for analyse. Dette inkluderer transport og oppbevaring av prøven inntil prøven er overlevert til laboratoriet. (Kilde: Kommentarene til forurensningsforskriften kap. 14)
Akkreditering	Med akkreditering menes en offisiell anerkjennelse av en organisasjons kompetanse og evne til å utføre angitte oppgaver i samsvar med gitte krav. I Norge er det Norsk Akkreditering som gir akkreditering. (Kilde: Kommentarene til forurensningsforskriften kap. 14)
Substitusjon/ substitusjonsplikt	Substitusjon betyr erstatning. Substitusjonsplikten innebærer at den enkelte virksomhet må vurdere sin kjemikaliebruk og gå over til mindre skadelige alternativer der det kan skje uten urimelig kostnad eller ulempe. Alle virksomheter som yrkesmessig bruker produkter som inneholder helse- og miljøskadelige kjemikalier, skal vurdere substitusjon.